DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 226. szám — 1940 október 4 péntek — Ára: 12 fillér

A román külügyminiszter távozást ajánlott a bukaresti angol követnek

Constantinescu román őrnagyot letartóztatták, mert angol ügynökökkel tartott fenn összeköttetést és gyujtóbombákat találtak lakásán

Japán-orosz megegyezés készül, viszont Anglia egymillió fonttal támogatja a csunkingi kínai kormányt

Chamberlain lemondott, átalakult az angol kormány

Anglia és Románia között mind feszültebbé válik a viszony. Bukaresti Német TI jelentés szerint Sir Hoare angol követ átadta a román külügyminiszternek kormánya tiltakozását az olajvidéken működött angol ügynökök letartóztatása miatt és panaszt tett amiatt a bánásmód miatt, amelyben a legionista rendőrség őket részesítette.

A román külügyminiszter azt válaszolta, hogy ez a tiltakozás jogosulatlan, minthogy a vizsgálat folyamán már eddig is kétségkívül kiderült, hogy **Sir Hoarenak magának is része van a romboló tervekben és ezért őt súlyos felelősség terheli.** Emiatt a román kormány véleménye szerint **az angol követ legfeljebb csak visszahívását kérheti, de nem teheti kockára az Anglia és Románia között normális kapcsolatokat.**

Romániában különben erősen nyomoznak az angol összeköttetések után.

Bukarestből jelentik, hogy **Constantinescu őrnagyot Ploestiben letartóztatták és az egyik bukaresti fogházba szállították. A házkutatás során kézigyártású gyujtómobákat találtak lakásán. Constantinescu bevallotta, hogy együtt dolgozott a néhány nappal ezelőtt letartóztatott Treasi angol ügynökkel.**

CHAMBERLAIN LEMONDOTT

Churchill angol miniszterelnökhöz intézett levelében **Chamberlain** — mint a Reuter iroda jelenti — **egészségi állapotával okolta meg lemondását.** Hivatkozott arra, hogy műtétet állott ki és ha vidéki tartózkodása alatt egészsége meg is javult, munkaképességét még nem nyerte vissza annyira, hogy a háborús viszonyok következtében összetorlódott teendőket elvégezhesse.

Cranborne őrgróf, aki eddig a fizetések ellenőre volt, dominiumügyi államtitkár lett, míg Caldecote őrgróf, az eddigi dominiumügyi államtitkár a lemondott Hevart lord helyébe az igazságügyek élére került.

Az új élelmezésügyi miniszter Sir Andrew Duncan volt kereskedelemügyi miniszter lett. Helyébe Oliver Lyttelton kapitányt nevezték ki a kereskedelemügye élére. Sir John Reith, a legutóbbi szállításügyi miniszter átveszi a közmunkaügyi és az építkezésügyi miniszteri tárcát. A szállításügyi minisztérium vezetését Moore Brabazon alezredes veszi át. Churchill miniszterelnök felkérte Kingsley Wood kincstári kancellárt és Ernest Bevin munkaügyi minisztert, hogy vegyenek részt a háborús kormányban. Ennek következtében **a háborús kormány tagjainak száma hatról hétre emelkedett.** A háborús kormány többi tagja: Churchill, Halifax, Greenwood, Attlee és Beaverbrook lord.

Belép a kormányba hír szerint Lloyd George is. Chamberlain nemcsak miniszteri tárcájáról mondott le, hanem lemond a konzervatív párt elnöki tisztségéről is. A párt vezetését maga Churchill veszi át.

SERRANO SUNER

spanyol belügyminiszter, miután hivatalos római programja véget ért, **a pénteki és szombati napot még Olaszországban tölti.** Illetékes helyről származó értesülés szerint hivatalos megbeszélések és ebédek már nem lesznek. Mindamellett nincs kizárva, hogy **a spanyol belügyminiszter ismét találkozik Ciano gróf külügyminiszterrel s újabb alkalom lesz vele eszmecserét folytatni. A látogatás meghosszabbításának azonban nincs politikai jelentősége és arról nem szabad önkényes következtetéseket levonni,** jelenti az MTI Rómából.

A BERLINI ÉS RÓMAI TANÁCSKOZÁSOK MÉRLEGE

A „Popolo d'Italia összefoglaló képet ad a tengelyhatalmak döntőfontosságú berlini és római tanácskozásairól. Most már világosan látszik, írja a lap, hogy ezeknek a tárgyalásoknak három célja volt: 1. **lezárni a háború első szakát és megrögzíteni az elért eredményeket. Megállapítani a közös terveket a háború második szakára és 3. megakadályozni azt, hogy a háborúnak 3. szaka is legyen, vagyis, hogy az általános világégéssé szélesedjék, egyben megteszi a szükséges előkészületeket arra, hogyha a háború az Egyesült Államok belépése folytán mégis kiterjedne.** Ezt a 3 célt szolgálja a következő 3 tényező:

1. Az olasz-német-japán szövetségi szerződés, 2. Spanyolországgal folytatott eszmecserék, 3. a Szovjettel való kapcsolatok tisztázása.

A JAPÁN—OROSZ VISZONY RENDEZÉSE

Japán és Szovjetoroszország közötti közeledési momentumok jelei mutatkoznak a sajtóban. A Nisi-Nisi című lap rámutat arra, hogy a tengelyhatalmak magatartása Szovjet-Oroszország irányában teljesen azonos Japán magatartásával. Ezt Moszkva is jólesően tudomásul vette. A Japán lap szerint lehetséges, hogy az orosz-német támadást kizáró és az **olasz-orosz barátsági egyezménnyel párhuzamosan japán-orosz megegyezés jön létre.**

A „Jomiuri Simbun" értesülése szerint **Tatekava tábornok, az új moszkvai nagykövet széleskörű felhatalmazást kapott a japán kormánytól.** Ennek alapján abban a helyzetben van, hogy megoldhatja a függő kérdéseket.

JAPÁN ÉS ANGLIA KÖZÖTT

viszont feszült a helyzet. A Jomiuri Simbun című japán lap a birmai út esetleges megnyitására céloz, amelyen az angolok támogatást nyujthatnának Csangkaisseknek. Ha Nagybritannia ezt az utat ismét megnyitja, akkor Japán minden akadályt elhárítana, amely még hátráltatja az új keletázsiai rend megteremtését.

Ugyancsak Tokióból jelentik, hogy a japán sajtóegyesület elnöke táviratot intézett Roy Howardhoz, a neves amerikai kiadóhoz és felszólítja őt, kövessen el mindent az amerikai közvélemény körében, hogy a két ország között a válság elkerülhető legyen. Ha az Egyesült Államok nem hagynak fel a Pearl Harbo, Guam és a Midway szigetek megerősítésével és ha nem állítják vissza a rendes kereskedelmi kapcsolatot Japánnal, akkor a közeljövőben elkerülhetetlenné válik a viszály Amerika és Japán között.

A Reuter iroda diplomáciai tudósítójának véleménye szerint az angol-japán viszony nagyon feszült és nincs kizárva, hogy a diplomáciai kapcsolatok teljes megszakításához vezet.

ANGLIA EGY MILLIÓ FONTOT AD CSANGKAISEKNEK

A Giornale d'Italia Newyorkon át érkezett londoni jelentése szerint az angol kormány **a legutóbbi események hatása alatt elhatározta, hogy széleskörű együttműködést kezd a csangkingi kormánnyal. A brit kormány egy millió font kölcsönt bocsátana Csangkaisek rendelkezésére.** Anglia a közeljövőben katonai és vegyesbizottságot szándékszik Csankingba küldeni.

Anglia eme újabb bekapcsolódása a japán-kínai viszályba, még sok bonyodalomra adhat alkalmat.

ÉS AMERIKA...

Washingtoni jelentés szerint Knox tengerészeti miniszter csütörtökön közölte, hogy az Egyesült Államok a csendesóceáni legújabb fejlemények miatt nem akarja megerősíteni a távolkeleti hajóraját, sem a Jangcse folyó őrségét, sem pedig a Fülöp szigeteken lévő helyőrségeket. Knox tagadólag válaszolt arra a kérdésre, vajjon a tengerészeti minisztérium tárgyalt-e Angliával Singapure felhasználásáról?

A miniszter kijelentette továbbá, hogy eddig még nem történt intézkedés arról, hogy az Egyesült Államok hajóraja baráti látogatást tegyen Ausztráliában és Ujseelandban.

A BALKÁN SZÖVETSÉGRŐL MÁR NEM LEHET SZÓ

Belgrádi mértékadó politikai körökben a tervezett gazdasági megbeszéléssel kapcsolatosan kijelentik, hogy a **Balkán szövetségről a valóságban már nem lehet szó.** A Deutsche Allgemeine Zeitung ezzel kapcsolatosan többek között így ír: Bulgáriában nagy megelégedéssel veszik tudomásul **Romániának a Balkán szövetségből való kilépését.** A bolgár lapok irónikus hangon emlékeznek meg a Balkán szövetségről és hangsúlyozzák, hogy az alapításnak célja **Bulgária bekerítése és revíziós törekvéseinek eltanácsolása volt.** Csodálkozni kell azonban azon, hogy **Törökország még mindig** a Balkán szövetség felállításához ragaszkodik, sőt egy új szövetség megalapítását ajánlja.

25-IK NAPJA TÁMADJÁK A NÉMET REPÜLŐK ANGLIÁT

A Német TI harctéri jelentése szerint a német légihaderő megtorló támadásanak megkezdése óta 25-ször számol be a német hadijelentés a nagy erőkkel szünet nélkül folytatott támadásokról. A véderő csütörtöki jelentése különösen a repülőterek és kikötők ellen intézett támadássorozatokra mutat rá. A repülőtereken okozott károk nyilvánvalóan tehermentesítik a repülőket a kikötők ellen intézett támadásaikban. Az ellenséges vadászgépek védelmi tevékenysége csütörtökön feltünően gyengének mutatkozott.

Aszmann
Saját tervezésü pulloverek

A magyar-román kereskedelmi kapcsolatoknak a területváltozással előállott új gazdasági helyzethez való idomítása érdekében csütörtökön a külügyminiszteriumban tárgyalások indultak meg a két ország küldöttségei között.

Történelmet iktattak törvénybe

Teleki miniszterelnök ünnepi beszéde után a képviselőház általánosságban elfogadta a visszacsatolási javaslatot

Történelmi jelentőségű ünnepi ülésre ült össze tegnap a képviselőház, hogy tárgyalja érdemben a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrésznek a magyar szentkoronához való visszacsatolásáról és az országgal történő egyesítéséről szóló törvényjavaslatot, amit a miniszterelnök tegnap terjesztett a Ház elé.

Nagy számban jelentek meg a képviselők és résztvett az ülésen az egész kormány. Tíz óra után nyitotta meg **Tasnády Nagy András** elnök az ülést, majd átadta a szót **Benkő** Gézának, a javaslat előadójának, aki nagyobb beszédben emlékezett meg Erdély egy része visszatérésének történelmi jelentőségéről. Az előadó tetszéssel fogadott beszéde után **Mezey** Lajos előadó a keresztény vallásfelekezetek egyháznagyjainak és képviselőinek felsőházi tagságáról szóló javaslatot ismertette.

Teleki miniszterelnök beszéde

Gróf Teleki Pál miniszterelnök állt fel ezután szólásra és a következőket mondotta:

— Tisztelt Ház! Történelmet vagyunk hivatva törvénybe iktatni. Muló emberek, muló pártok vagyunk a nemzet életében, de egyek vagyunk a magyar történelemben. Nekem jutott a pártközi konferencia megtiszteló határozatából az a szép, méltóságteljes feladat, hogy a magyar képviselőházban képviseljem az összes pártokat s így **az egész magyar országgyűlés képviselőházának nevében én üdvözöljem először az erdélyi és keletmagyarországi részek népét, földjét, levegőjét, lelkét.** A történelem egy folyamat, amelynek az események mérföldkövei és amelynek három tényezője van.

HÁROM TÉNYEZŐ

— Az első a természetes folyamat, amelyben történés történésből, cselekvés cselekvésből, eszme eszmékből keletkezik és fakad. Másodszor a lelki, népi erők, amelyek formát, jelleget adtak e folyamatnak. Harmadszor a történelmi egyéniségek, akik a népek, dolgok legjavát testesítik meg személyiségükben.

— A mai időkben is látjuk ezt a három tényezőt ahhoz az eredményhez vezetni, amelyet most törvénybe iktatunk. Természetes volt a páriskörnyéki békék esztelensége. **Erre az esztelenségre bekövetkezett a reakció és a változás,** mert nem keresték a történelmi természetes folyamatoknak értelmes megoldását. A másik a népi erő, a magyar nemzet népének ereje, amely legmélyebb elesettségéből 22 esztendő alatt regenerálódni tudott oda, önbizalmában, erényében, cselekvésében, ahol ma vagyunk. Különösen **ki kell emelnem Erdély népének erejét, önbizalmát, öntudatát és hivatástudatát,** melylyel fenntartotta azt a gondolatot, amely Erdélyt visszahozta.

TÖRTÉNELMI EGYÉNISÉGEK

— **Végül a történelmi egyéniségek: Horthy Miklós kormányzó** (a képviselők felállva lelkesen éltették a kormányzót), **aki az első perctől kezdve, amikor Szegeden megjelent, soha egy pillanatra bizalmát, hitét a magyar nemzet felvirágozásában nem vesztette el.** Ezzel a hittel eltöltött bennünket és vezetett bennünket oda, ahol ma vagyunk és vezetni fog továbbra is.

— A másik két nagy történelmi egyéniség, **Hitler** kancellár és **Mussolini** (lelkes éljenzés és taps a Ház minden oldalán), akik Európának elvesztett világuralmi és óceánuralmi helyébe egy új keretet kovácsoltak, amely keret új szeretetet és új erőt adott és ebben a keretben **felismerték azt az erőt, amely a maga helyén, nagyságához mérten Magyarországnak jutott.**

— Uj világegyensúlyra való törekvés ez, annak a világegyensúlynak megoldása után, amely az európai hegemónia XIX. századbeli egyensúlya volt.

A BÉCSI DÖNTÉS EGYETEMES EURÓPAI ÉRDEK

— Ennek részei azok a történések, amelyeket szemünk előtt látunk leperegni, amelyeket világeseményekként látunk, amelyek gyors egymásutáni meglepetésként hatnak, pedig nem azok.

A miniszterelnök ezután megemlékezett az olasz-japán-német egyezményről, amellyel szemben Magyarország nem késlekedett érzelmeit és pozitív beállitottságát haladéktalanul közölni.

— A bécsi döntés a történelem folyamatának része. Mint ilyet kell megfognunk, meglátnunk. **Ez a döntés nemcsak az egyetemes európai és tengelyérdek, de a területi revizión kívül is és azon túlmenően messzemenő magyar érdekeket is szolgál és védelmez.** Nevezetesen a középkeleteurópai békés egyensúly közös német-olasz-magyar, különösen ma oly fontos érdekét szolgálja.

— Végeredményben **a visszatérés három tényezőnek köszönhető. Először a tengelyhatalmak barátságának, akik magukra vállalták a döntés háládatlan feladatát.** Ezért igaz barátság, hála jár részünkről. (Ugy van! Ugy van! a Ház minden oldalán.)

— **Másodszor a magyar nemzet munkájának, áldozatkészségének, hadserege felépitésének** és anyagi ereje fokozásának. Azt hiszem, kevesen realizálják azt, hogy a nemzet fianak **csendes előkészülete,** vártán állása minő tényezői voltak annak az eredménynek, barátaink részéről való megbecsülésünknek, amelyet elértünk.

— **Ezért hála illeti magát a nemzetet, hála illeti hadseregünket.** (Nagy éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

— Utoljára említem, de legfőképpen Erdély és Keletmagyarország magyarságának kitartását (taps és éljenzés). Erdély és Partium visszatértek. Összetörve jólétükben, megfogyatkozva szellemi felkészültségben, ha távolról sem képességekben, — de lélekben erősen. **Hálaadással ölelheti keblére az egész magyar nemzet Erdély és Partium visszatért részét is.** Elsősorban magyarságával, de azokkal is, akik ott velük együtt éltek évszázadokig, élnek ma és remélem fognak élni továbbra is.

ERDÉLYBEN NÉPRAJZI HATÁRT VONNI NEM LEHET

— Minden munkáért, amit a magyar nemzet, annak minden tagja és e parlament minden tagja kifejtett, azok is, akik ma itt ülnek, azok is, akik azelőtt itt ültek, nagy jutalom, óriási jutalom a visszatérés. Fogadjuk ezt a jutalmat nagyságához képest méltó áhitattal. **Erdélyben néprajzi határt vonni nem lehet. Népei egymásra vannak utalva.** A sorsközösség összefüzi őket és ez a sorsközösség, annak érzete **magyarázza azt a magatartást,** amelyről mindenki meggyőződhetett, aki a bécsi döntés után a mondvacsinált határokat átlépte.

— **A megbocsátás, a 22 év minden szenvedését feledő magatartás szellemét láttuk mindnyájan,** akik a felszabadult területeken végigjártunk minden rendű, rangú, pártú és felfogású embernél. **A huszonkét éves multnak mint epizódnak kell szerepelnie.** Igy fogadja a nemzet és fogadja a visszatért terület népe és talán az ottmaradottak is az Erdélyt kettévágó kötést. **Örömünkben se feledjük a túl maradt magyarokat.** (Ugy van! Ugy van! a Ház minden oldalán.)

— Örködünk felettük, immár sorsuk a mi hivatásunk. Amint hivatásunk Erdély nem magyar nemzetiségeinek sorsa, a szászoké, akikkel kisebbségi sorsban erősen összekapcsolódott az erdélyi magyarság, akikkel hosszú évszázadokon keresztül együttéltünk.

Ezután Teleki Pál miniszterelnök így folytatta:

— A második javaslatról csak annyit, hogy az az elsőnek folyománya. **Egyelőre csak azokat az egyháznagyokat hívja be a magyar felsőházba, akik Erdély történelmi egyházait képviselik.**

— Ez a gondoskodás tölt el bennünket, ezt vallottuk, bizonyára sokan megerősödve hoztuk magunkkal haza, akik Erdély és a Partium földjét jártuk. Erdély századokon át a magyar függetlenség, szabadság hordozója volt. Az erdélyi lélek megerősödött a 22 éves rabigában és már a felszabadulás első percében teljes erejével ott állt készen a magyar hivatásra. Ezt hozta, ezt jelenti Erdély.

— Ez minden anyagi, de minden szellemi értéknél is nagyobb érték a maga immanens tartalmával. ák-i kpte)f.nPZp-fszonr áspÁ.,-ű2jt Történelmi egyházaink a szabadságban és az elnyomatásban is a legerősebb várai a magyarságnak és maga az erdélyi nép a hordozója ennek a lelkiségnek. Nagy érték ez mindenkor, különösen nagy érték ez ma, egy új helyzetben lévő, új formát felvenni akaró és résztvevő Magyarország számára.

— A ránk váró nagy munka hajnalán így üdvözli, így értékeli s így öleli keblére Erdélyt és a Partiumot a magyar haza és a magyar nemzet. (Nagy taps minden oldalon, a képviselők felállva ünneplik a miniszterelnököt. Csak a nyilasok maradnak ülve a helyükön és tüntetőleg Erdélyt éltetik.)

EGYHANGULAG

Tasnádi Nagy András elnök ezután megállapítja, hogy a házszabályok értelmében külön kell határozni mind a két javaslat fölött.

Miután a javaslatokat a Ház egyhangúlag elfogadta általánosságban, előbb a közjogi és a pénzügyi bizottság elé kell terjeszteni azokat részletes letárgyalás céljából, az elnök ezért a Ház ülését féltizenkettőkor egy órára felfüggesztette.

Szünet alatt ültek össze a bizottságok és letárgyalták részleteiben az erdélyi javaslatokat.

Félegykor újból megnyitották az ülést. **A Ház mindkét javaslatra kimondta a sürgősséget.**

Péntek délelőtt 11 órakor részleteiben is letárgyalja a Ház a két törvényjavaslatot.

APOLLO
FILMSZINHÁZ
Telefon: 25-09

Ma utoljára!
Csak 16 éven felülieknek!

Mária két éjszakája

Életével fizette meg, hogy szabadulni akart a román hadseregből

Szatmárról jelentik: Közvetlen a felszabadulás előtti napokban történt: Pap György magyar földműves szakaszvezetői rangban szolgált a románoknál. Amikor megtudta, hogy a magyar honvédség bevonul Szatmárra, kihallgatásra jelentkezett az őrnagyánál, akit arra kért, szereltesse le, hogy hazamehessen falujába. Az őrnagy felháborodásában lezáratta a szakaszvezetőt, majd egy káplár kíséretében kiküldte a Lomási fűrésztelepre, hogy ott intézzen el neki valamit. Pap Györgyöt az esti órákban indították útnak. Utközben a káplár — a kapott titkos utasítás alapján — a városon kívül nekitámadt Pap Györgynek, akit a puskatussal többször fejbesujtott, majd a több sebtől vérző embert magára hagyva elmenekült.

A szerencsétlen Pap Györgyöt másnap reggel találták meg a járókelők. Beszállították a szatmári közkórházba. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék, de sérülései olyan súlyosak voltak, hogy hosszas ápolás után lemondtak az életéről. A Sikárlón lakó szülők most hazaszállították fiukat, **aki útközben a mentőautóban kiszenvedett.**

Sikárló községben és környékén hatalmas részvétet váltott ki a fiatal földműves tragédiája.

Vígszinház mozgó

A legizgalmasabb és legmegrázóbb repülőfilm:

Tűzkereszt ség

A német légierő hősi teljesítménye a lengyelországi hadjáratban!
A lengyel összeomlás!
Varsó bombázása és eleste!
Véres harcok a Westerplatten stb.

Debrecenben ma először!

Német hadijelentés

A londoni pályaudvarok pusztulása — Egy U-hajó nyolc felfegyverzett gőzöst süllyesztett el

A német véderőfőparancsnokság jelenti:

A légi haderő szerdán ismét támadásokat hajtott végre London és sok dél- és középangliai hadicél ellen. Londonban a bombázások nappal nagy károkat okoztak a város központjában lévő vasúti berendezésekben, valamint dokk- és kikötőberendezésekben a Themze kanyarulatában.

Dél- és Közép-Anglia több repülőterén sikerült telitalálatokkal csarnokokat és raktárakat elpusztítani és egész sor repülőgépet megsemmisíteni. Néhány délangliai kikötőber, például Swanseaban, Newyuakban és Weymouthban több nehéz bomba találata nagy tüzeket okozott gyártelepeken, raktárakban és olajtartályokban.

Irország délnyugati csücske előtt egy harci repülőgép megtámadott egy brit teherhajót. A hajó gépberendezését telitalálat érte, úgyhogy a fedélzeten elhelyezett rakomány lángba borult, a hajó pedig nem mozdult tovább.

A Jenisch parancsnoksága alatt álló egyik tengeralattjáró legutóbbi vállalkozása során nyolc ellenséges felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el, összesen 42.644 bruttó regisztertonna ürtartalommal. Ezzel Jenisch tengeralattjáróparancsnok két vállalkozás alatt egyedül 82.644 bruttó regisztertonna ellenséges kereskedelmi hajóteret semmisített meg.

Egy másik tengeralattjáró elsüllyesztette a 14.172 tonnás Highland Patroit brit felfegyverzett kereskedelmi hajót.

Néhány ellenséges repülőgép behatolt a birodalom északi és nyugati határvidékére, mint a megszállott területekre és bombákat dobott anélkül, hogy katonai vagy hadigazdálkodási célokban kárt okozott volna. Egy helyen egy üzemen kívül helyezett gyártelepet találtak el.

Berlin ellen repülő néhány gépet a légvédelmi tüzérség tüze eltérített eredeti irányától. A birodalmi fővárostól északra a légelhárító lelőtt egy brit bombavető repülőgépet, amely égve lezuhant.

Az ellenfél szerdán összesen hat gépet vesztett. Hét saját repülőgépünk nem tért vissza.

Egy harcirajnak Petersen őrnagy vezetése alatt álló csoportja, amely már a norvégiai hadjáratban is különösen kitüntette magát, a legutóbbi hét hét alatt hosszú, minden időjárás ellenére végrehajtott és gyakran messze az Atlanti-óceánba vezető portyáin kereken 90.000 bruttó regisztertonnányi ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztett el s több mint 40.000 tonna hajóteret súlyosan megrongált, sokszor erősen biztosított hajókaravánok ellen intézett mély támadásokkal.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 118. közleménye: Kelet-Afrikában Gura ellen intézett ellenséges légi támadás során, amely sem károkat, sem veszteséget nem okozott, két ellenséges repülőgépet lelőttünk.

A Kenyában fekvő El-Uak és Buna, valamint az Asszab ellen végrehajtott ellenséges légi támadások áldozata összesen három halott és kilenc sebesült volt; az anyagi kár jelentéktelen.

Tévedésből dobtak le német repülők bombát Irországban

Berlin, október 3. (Német TI.) Jól értesült forrásból származó hírek szerint az Irország felett történt legutóbbi bombaledobásokkal kapcsolatosan megállapították, hogy **tényleg német gépek dobták le tévedésből a bombákat.** A vizsgálat szerint a német gépek elvesztették az irányt. A német kormány ennek megfelelően a vizsgálati eredmények alapján sajnálkozását fogja kifejezni a történtek felett Dublinban és egyben kijelenti, hogy **hajlandó az esetleg okozott károkat megtéríteni. (MTI.)**

Híresztelések az Imrédy-Jaross csoportról

Csatlakoznak a nyilasegységhez, vagy új pártot alakítanak?

A budapesti „8 Órai Ujság" feltűnő hírt közöl. A lap szerint a képviselőház folyosóján, mint legnagyobb valószínűséget emlegetik, hogy Imrédy Béla és mintegy 20—25 közvetlen híve a napokban kilép a kormánypártból és csatlakozik a Matolcsy-féle nyilaskeresztes párthozó illetőleg együttműködik vele. Már tegnap az a hír terjedt el a folyosón, hogy Jaross Andor, aki Imrédy felvidéki minisztere volt, ugyancsak kilép a pártból. Megerősítést ez a kilépés még nem nyert.

Azt már biztosra veszik — folytatja cikkét a „8 Órai Ujság", hogy a csoport legtöbb tagja kilép a pártból. — Csak az nem bizonyos még, hogy kik lesznek az óvatosabbak és kik maradnak bent továbbra is a MÉP-ben Imrédy napok óta bizalmas megbeszéléseket folytat a különböző szélsőjobboldali frakciók megbízottaival és koradélutáni órákig tartó tanácskozást folytatott legutóbb Matolcsy Mátyással, akiről az a hír járta, hogy nem lép be az újdonsült egységes nyilaspártba. Mindenki arra számít, hogy az Imrédy—Matolcsy-féle tárgyalásoknak új pártalakítás lesz az eredménye. Az bizonyos, hogy Imrédy legutóbbi orientációit már teljesen helyeslik hívei, mégis Milotay István baráti köre okosabbnak tartaná, ha a kormánypárton belül maradva igyekeznének befolyásolni Teleki politikáját.

Az Imrédy-féle tárgyalások még ma is tovább folynak. Nyilas körökben azt mondják, hogy az eredmény végül is az lesz, hogy Imrédyék is csatlakoznak az új nyilasegységhez. Erre mutat az is, hogy Oláh György kormánypárti képviselő-ujságíró más nyilasfrakció vezetőivel is behatóan tanácskozott. A miniszterelnökhöz közelálló politikusok azt állítják, hogy az Imrédy—Jaross csoport kiválása csak megerősítené a kormánypárt egységét. Valószínüö hogy egy-két napon belül ezek a kérdések is tisztázódnak és mire az Erdélyből behívott új képviselők is elfoglalják helyüket a törvényhozásban, már megtörténnek a kormánypárt körüli átcsoportosítások.

Eddig tart az idézett cikk, melyre még **sem cáfolat, sem megerősítés nem érkezett.**

Teleki földmívelésügyi miniszter október második felében utazik Olaszországba

Budapest, október 3. Tassinari olasz földmívelésügyi miniszter vitéz Teleki Mihály gróf miniszter meghívására az idén tavasszal több napot töltött Magyarországon. Megtekintette a mezőgazdasági kiállítást, továbbá a bábolnai és kisbéri állami ménesbirtokot. Tassinari miniszter hazaérkezése után meleg baráti hangon írt levélben meghívta Olaszországba Teleki Mihály gróf földmívelésügyi minisztert, aki ennek a szívélyes meghívásnak a rendkívüli viszonyokkal összefüggő elfoglaltsága miatt a nyáron nem tehetett eleget.

Illetékes helyről származó értesülés szerint Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter október második felében utazik Olaszországba, hogy a Budapesten megkezdett eszmecseréket folytassa és tanulmányozza az olasz telepítéseket, továbbá a talajjavítási és mezőgazdasági szervezési munkálatokat.

— **A Brassói Lapok c. magyarnyelvű napilap** megjelenését a román megyefőnökség rendelkezésére felfüggesztették.

VALÓDI NYULSZŐR

14·80

FRANK IMRÉNÉL

ARANY BIKA

Romániában elhurcolták egy angol petroleumvállalat vezérigazgatóját

BELGRÁD, október 3. A „Politika" jelentése szerint a bukaresti angol követség közölte, hogy egy csoport fiatalember — valószínűleg vasgárdisták — tegnap reggel erőszakkal elvitte Arthur Milánt, az Astra Romana nevű romániai angol petróleumvállalat vezérigazgatóját. A rendőrség nyomozást indított, de még nem tudta megállapítani a vezérigazgató hollétét.

Magyarország európai helyzete megszilárdult

Berlin, okt. 3. (MTI.) Az új Magyarországnak minden ereje szabadon áll a belső feladatokra, írja a Berliner Börsenzeitung budapesti állandó levelezője. A magyar külpolitika többé nem áll nehéz feladatok előtt. Magyarország európai helyzete világos és elhelyezkedése a tengelyhatalmak oldalán nyilvánvaló. Ami a szomszédokhoz való viszonyát illeti, **a magyar-német szomszédi kapcsolatokat hagyományos barátság jellemzi** s a két ország között természetszerűen a mind bensőségesebbé váló együttműködés szemmellathatóan érvényesül, abban az elrendezésben, amely **Magyarországot Középeurópa térbeli és gazdasági egységben beilleszti.** A kezdeti nehézségek elsimítása után **Magyarország és Szlovákia** között is jószomszédi viszony alakult ki. **Oroszország** Lengyelország összeomlása után **határszomszédságba jutott Magyarországgal, közte és Magyarország között korrekt viszony áll fenn. Románia irányában, amelynek határait a tengelyhatalmak szavatolták, a kapcsolatok újjálakulása várható.** Csáky István gróf nemrégiben kijelentette, hogy Magyarország és Románia között nyitva áll az út a barátságos viszonyra.

A magyar-jugoszláv kapcsolatok barátságosak, Magyarország tehát megerősödött és a szomszédos feszültségektől nem veszélyeztetett, minthogy ezeket mind kiküszöbölték s minden erejét az ország belsejében a megoldásra váró feladatoknak szentelheti. Magyarország igazságos határokkal rendelkezik most és európai helyzete megszilárdult. Bent az országban azonban hatalmas szociális és politikai feladatok jelentkeznek, amelyek minden téren átfogó terveket és munkát várnak. A magyar jövő ezek megoldásától függ. De ennek az átalakításnak a végrehajtására most már készen áll az ország egész ereje.

Progressziv tandij lesz az egyetemeken

A képviselőházban beterjesztett egyetemi törvényjavaslat 9. paragrafusa felhatalmazza a kormányt, hogy az egyetem nyilvános rendes és rendkívüli tanárok tandíjrészesedését rendelettel megszüntesse és ehelyett az egyetemi nyilvános rendes és rendkívüli tanárok számára pótlékot állapítson meg. Az indokolás szerint a miniszter a tandíj jutalékrendszerét nem tartja helyesnek és időszerűnek. Erre az intézkedésre a hallgatók szociális helyzetének javítása miatt is szükség van.

Megbízható helyről származó értesülés szerint a kormány a tandíjrészesedés megszüntetésére szóló felhatalmazással már az 1941. évi költségvetés keretében élni kíván. Az egyetemi tanár részére ugyanolyan összegű pótlékot állapítanak meg a költségvetésben, mint amennyit tandíjrészesedés címén közvetlenül az egyetem pénztárából kapott. Ennek az intézkedésnek, valamint a költségvetési előirányzatban az egyetemi dologi javadalmak emelése folytán a kultuszminiszter a folyó tanév második félévétől kezdve már be tudja vezetni az összes egyetemen a progressziv tandíjrendszert. Az új rendszer értelmében a hallgatók 70 százaléka fog az eddiginél kisebb tandíjat fizetni.

A romániai németek vezérének kiáltványa

BUKAREST, október 3. (NST.) **A romániai német népcsoport vezére kiáltványt adott ki, amelyben leszögezi, hogy a népcsoportnak a román államal szemben elfoglalt álláspontját a tengelybarát román politika határozza meg. A legionista román állam maradéktalanul beleilleszkedett a Németország által irányított politikai rendszerbe, a német népcsoport tehát támogatja a kormányt és teljesíti kötelességeit az államal szemben. Antonescu tábornok gondoskodni fog arról, hogy a német népcsoport tagjai a román hatóságok részéről olyan bánásmódban részesüljenek, amely megilleti őket, mint németeket. Áll ez elsősorban a román hadseregre, ahol a nemzetiségek tagjait a régi rendszer idején állandóan bántalmazták és megalázták.**

— **25 fokos meleg októberben.** A meleg szubtrópusi levegő tegnap erős déli széllel az egész országos hatalmába kerítette. A hőmérséklet csaknem mindenüt elérte, sőt a déli megyékben meg is haladta a 25 fokot. Jóslás: Mérsékelt déli szél, éjjel és reggel sok helyen köd, nappal kevés felhő. A meleg tovább tart.

HUNGÁRIA
filmszinház
Telefon: 24-71. szám.

MA ELŐSZÖR az izgalmas, bravuros KALANDORFILM:
„Z" a fekete lovas II. része:
„Z" a korbácsos ember

Előadások:
d. u. 5, 7, 9 órakor!
Világhíradó!

A MAGYAR HONVÉD EGY NAPJA.

VALAHOL ERDÉLYBEN

A hajnali derengés oly nesztelenül, oly lopva szökik a mesét álmodó tájra, mint valami édes, szívből fakadt sóhaj, melyet nem hall meg senki, csak a kebel remeg meg bele. Vastag, áthatolhatatlan ködréteg üli meg a mozdulatlan, tunya hegyeket.

Lassan kezd világosodni.

Kelet felől nagy álmosan kibontakozik egy hegy égbeszökelő csúcsa, amint hátulról megvilágítja a kelő nap aranyló sugara. A köd lassan teljesen szétomlik s már csak apró foszlányok jelzik tovaszökő útját a nagy éjjeli örnek. A hegycsúcs peremén megjelenik a nap arany tányérjának a széle és széles mosollyal mind feljebb és feljebb húzódik a rózsaszínben tündöklő horizonton. Egy pillanatra mintha meg is állna széjjelnézni az ő végtelen nagy birodalmán, aztán megindul bejárni napi körútját.

Reggel van, friss, pompás levegőjü harmatos reggel.

Megállok egy picinyke hegy merészfvü csúcsán és körülnézek. Nem látok messzire, köröttem mindenütt magas hegyek zárják el szemem elöl a kilátást.

Elgondolkozom magamban: **Ez Erdély...**

A reggeli szél pompás fenyöillatot hoz felém. A hegyeken kacagva zúg az erdő, a sok szabad magyar erdő. A völgyben csobogó kis patak vizében boldogan csillog a reggeli napsugár és a madárkórus oly kedves dalra kezd pajzánul csacsogva itt is, ott is, mintha hosszú-hosszú évtizedek óta most lenne szabad először kedve szerint dalolni. **Most már szabad.** Erdélynek ez a pompás kincses része újra szabad lett. Újra szabad a magyar szó, a magyar nóta, a magyar vigasság és a magyar trikolort lelkesen lobogtathatja már a szél...

Ősz van. A levelek fáradtan peregnek le a fákról, a fü itt-ott már sárgaszínü mezbe öltözött, hervadtan konyítja le kis fejét az ezer színben pompázó mezei virág és mégis... és mégis, **mintha nem is haldoklást hozott volna magával az ősz, hanem megújhodást, életet, boldogan fakadó rózsabimbós tavaszt.**

Keblünk legbensőbb melegével köszöntünk ismét áldott Erdély.

Lassan kezd ébredezni a falu is.

Egy magyar honvéd kiáll a dombra és tele tüdővel lelkesen, magyar büszkeséggel elfújja a reggeli imát, hogy csak úgy remegnek bele a hegyek.

Álmos arcú honvédek tünnek fel itt is, ott is. Nagyot nyújtóznak a hüs reggeli levegőben, újból és újból megcsodálják ezt a nagyszerü tájat. Hiába, **alföldi gyerek ez itt mind, ilyen szépet még egy sem látott.** Aztán mindenki a dolga után néz.

Vasárnap van. Erdély boldog vasárnapja oly sok könnyes szenvedés után.

Tüzérek ezek a legények itt mind. Lassan bandukolnak a zabos felé, hátukon az abrakostarisznya, meg a sátorlap. Élelemért mennek a nyugtalanul kapálódzó lovaknak. Míg a lovak ropogtatják a szénát meg a zabot, egy-egy kedves katonanótát fújva megcsutakolják, megápolják a jószágokat. Mindegyik vidám és boldog, nem is látszik rajtuk annak a nagyon fárasztó és nehéz útnak a nyoma, melyet idáig megtettek. Magyar fiúk ezek tele élettel. Megnézik a rájuk bizott anyagot, hogy rendben van-e, nem-e történt vele valami baj az éjjel, megtörölgetnek mindent, felseprik az udvart, az uccát, aztán rendbeszedik magukat is. A csizma meg a bakancs úgy ragyog mint a tükör, hiszen vasárnap van.

Megszólal újból a kürt: Megfött már... megfött már...

Erre mindenki felveszi csajkáját és egyenkint odaállnak a nagy kondérhoz. Jó étvággyal szürcsölik a feketét, utána pedig magyaros gusztussal eszik meg a jó fehér szalonnát. Elmossák a csajkát, mégegyszer odanéznek a lovakra s megmegállnak gondolkozni, vajjon mit is kellene most csinálni. Egyik-másik lányka körül sündörög, bizonyára pótreggelire van kilátás. Igaz, hogy **oláhul tud csak itt mindenki beszélni, de a nevük az ősi, színtiszta magyar. Nemes, Flórián, Mező, Gyergyói és még sok hozzá hasonló. De nagy kár...** Némelyik legény ruháját mossa a kút körül. mások levelet írnak, vagy egymást viccelve nevetgélnek a konyha körül s közben serényen hámozzák a krumplit.

Lassan telik az idő.

A kürt hangja ismét megszólal s hangja sorakozóra hívja a honvédeket. Mindegyik rendbeszedi magát, meghúzza a derékszíjját és siet a teleptérre.

— Mise lesz... — suttogják egymásközött.

A tér közepén sátor van verve, két oldalt két löveg mereszti csövét az ég felé dúsan felvirágozva, középen asztal, rajta misekönyv, gyertyatartók, meg egy kis feszület.

Megkezdődik az istentisztelet.

A katonák mind áhítatosan néznek, magukban mind imádkoznak ezek a fiúk most, látszik az arcukon, szemükön. Amilyen kemények ezek a harcban, épp oly gyenge szívüek is, tele nemes lélekkel. Imádkoznak az otthonmaradottakért, imádkoznak egymásért, imádkoznak ezért a drága szent házáért.

Vége az istentiszteletnek.

Újból megetetik a lovakat, megsímogatják a szerszámokat és már újból szól a kürt, ebédre hívja őket. A csajkák újra odavándorolnak a konyhához, hol már vídáman gőzölög a jó ebéd. Húsleves kagylótésztával, sült sertéshús tört krumplival. Ki is kenekednek belőle, jut bőségesen. Közben már tanakodnak egymással, hogy mit is csináljanak délután.

— Én alszok, komám... — hallatszik innen is, onnan is. Bizony egészséges alvás esik is a jóillatú szénán. Ezt csak az tudja, aki már próbálta is.

A bátrabbjai megindulnak **megmászni a környező hegyeket.** Jó kis út lesz. Megkérdezem az egyik mosolygós arcú fiút, éppen útrakészen áll egy husánggal a kezében.

— Hát te hová mész, Laci...?

Odajön hozzám nagy sejtelmesen és szinte sugva mondja:

— Teccik tudni aszonta az erdész, hogy itt nem messze van egy nagy fene hosszú alagútféle, félig mán be is omlott, oszt állítólag ott fegyveres oláhok bujkálnak.

— Jó, menj — mondom neki —, csak vigyázz magadra...

— Ne tessen engem félteni. Lehet ott akár húsz is.

Hát nem is féltem, annyi szent és bizonyos.

Valahonnan cigányzenét hallok, elsétálok oda is. Három cigány hús kegyetlenül valami dalt egy udvaron és mindenféle rikítós ruhájú oláh lányok meg fiúk ropják vadul a nemzeti táncot. A katonák körülállják őket és nézik. Az egyik tüzér rám néz, aztán elfordulva mondja:

— Ez is tánc...? Látná csak, hogy mi hogy csárdásozunk...

És igazat adok neki.

Kezd hűvösödni az idő. A nap már erősen hanyatlóban van az egyik hegy mögött. Rozsdavörös sugarai bebíborozzák a tájat, aztán mind lejjebb esik izzó nagy korongja, majd teljesen eltünik. De nem, most egy pillanatra mintha visszanézett volna, mégegyszer végigsímogatja a nagy természetet, utána végleg lehuny.

Hírtelen beáll az este. Mily hamar el is múlott egy vasárnap.

A fiúk mégegyszer megetetik a lovakat, megvacsoráznak, majd összeállnak egy-egy udvaron és mindenünnen felhangzik a vídám, kedves katonanóta, szomorúan, örvendezve, keseregve, vagy boldogan, ahogy éppen a hangulat diktálja.

Egyszer csak megszólal a kürt éles hangja, belesír az éjszakába az esti ima.

Milyen szép, milyen lélekemelő is ez. **Mintha ezer meg ezer angyal vinné fel az Úr zsámolyához valamennyi honvéd esti imáját,** tele hálával, alázatos, malasztos lélekkel. És Isten meg is hallgatja őket.

Utána elnémul a falu, elvész a hegyek közt a nóta utolsó dallama is, mindenki szállására ment aludni.

A csillagok miriádja halvány fátyolt von a békés falu fölé, álmosan felemelkedik a hold is és valami lágy ezüst fénnyel vonja be és teszi sejtelmessé a környező hegyeket, erdőket. És mellé a végtelen nagy csend szolgálja a kísérő zenét.

A faluban száz meg száz büszke magyar honvéd szíve dobog lelkesen, mert egy nagy lépést tettek a szent haza boldogsága felé. De mindegyik azzal a tudattal feküdt le, hogy a magyar trikolort meg most sem lehet teljesen felhúzni az árbóc csúcsára, ez a határ még most sem az igazi s ha kell vérüket adják oda akár már holnap is, hogy végig a Kárpátok ősi bérce övezze újra körbe Nagy-Magyarországot.

Boross István.

Erdély visszatérését ünnepelte a bihar-érmelléki egyházmegye Debrecenben tartott közgyűlésén

Molnár Vince esperes és dr Nadányi János alispán, egyházmegyei gondnok megrázó erejü beszéde a reformátusságnak oly kedves helyek visszatéréséről

A Bihar—Érmelléki Ref. Egyházmegye csütörtökön délelőtt Debrecenben tartotta **Molnár** Vince esperes és v. dr **Nadányi** János alispán, egyházmegyei gondnok elnöklésével a visszatért erdélyi egyházrészekkel való kiegészülés előtti utolsó közgyűlését. A debreceni református egyház kistanácstermében megjelent az egyházmegye közel félszáz vezetőlelkésze.

Molnár Vince esperes imájában hálát adott Istennek Erdély visszatéréséért, melynek egyházközségeivel a református egyháznak oly kedves helyek tértek vissza. Vitéz dr Nadányi János egyházmegyei gondnok beszédében minden magyar szív soha nem szűnő háláját fejezte ki az isteni gondviselésnek csodálatos ajándékáért, amiért a lét és nemlét döntő pillanataiban a legelső magyar embernek, hittestvérünknek személyében olyan férfiút állított a nemzet élére, aki a hadviselésben vitéznek és elszántnak, az ország kormányzásában bölcsnek és előrelátónak bizonyult. A református Sion megerősödött és mi mindent elkövetünk, hogy a visszatért egyházmegyék magyarjainak 20 éves fájdalmuk könnyét felszárítsuk s elfelejtessük velük a multat, mint egy soha vissza nem térő gonosz, lidérces álmot. Erdély magyarságát az egyházak, iskolák, szeretetintézmények tartották össze, ezen keresztül tarthattak kívülről is kapcsolatot az anyaországi magyarsággal. Most, amikor a világ egy új átalakulás napjait éli, nekünk is meg kell találnunk helyünket az új világrendben önállóságunk teljes fenntartásával. A jövő kialakulásánál különösen fontos hogy a példaadó világi és egyházi férfiak valóban példátmutatóan éljenek.

Az egyházmegyei közgyűlés ezután, éppenúgy, mint az előző napon tartott lelkészértekezlet, táviratilag üdvözölte a visszatért bihar—érmelléki részek egyházi vezetőit.

Molnár Vince esperesi jelentésében is lelkes örömmel emlékezett meg arról a nemzeti sorsot-fordító nagy eseményről, hogy az erdélyi részek ismét visszatértek az anyaországhoz. Isten csodálatos kegyelmi ténye ez s hálát kell, hogy adjunk Istennek azért a férfiúért, vitéz nagybányai Horthy Miklósért, akinek országlásában az Ő felettünk való gondviselése vált történelemmé. **(A közgyűlés e szavaknál felállással ünnepelte a Kormányzót.)** Isteni küldetésének igazolása az, hogy máról-holnapra teremtett jogrendet a szenvedések földjén. Ezután Molnár Vince esperes kegyelettel emlékezett meg dr Csikesz Sándor egyetemi tanár, Görömbey Péter nagykállói lelkész, volt esperes és Mészáros Ferenc biharkeresztesi igazgató-tanító elhunytáról. Megemlékezett az amerikai református egyház 50 esztendős jubileumáról.

Bejelentették a közgyűlésen, hogy **új tanácsbírává Hegedüs** Kálmán nagykereki ref. lelkipásztort, jegyzővé ifj. dr **Molnár** Vince tb. szolgabírót választották meg. Hegedüs Kálmán tanácsbíró le is tette az esküt. Eskütétel után az esperes üdvözölte Hegedüs Kálmánt, aki válaszában kijelentette, hogy új tisztségében nem a méltóságot, hanem az új munkateret látja.

Bejelentették, hogy dr **Kertész** Endre betegségére hivatkozással **lemondott ügyészi tisztségéről.** A közgyűlés elismeréssel emlékezett meg dr Kertész Endre működéséről, helyét nem töltik be. Az 1941. évi költségvetést elfogadta a közgyűlés.

A tárgysorozat kisebb ügyeinek letárgyalása után Molnár Vince esperes imájával ért véget a közgyűlés. Előző napon az egyházkerületi bíróság fegyelmi ügyeket tárgyalt le.

Nemlétező személyektől vett fel rendelést, csakhogy jutalékot kapjon

Hét hónapi börtönre ítélték el **Grósz Nagy** Miklós ügynököt, akit azzal vádolt az ügyészség, hogy írógépet sikkasztott el és hamis rendelések felmutatásával megkárosította a Tőkés fényképész céget és jutalékot vett fel. **Móna** Sándor festőművésznek, mint ügynök eladott egy írógépet 250 pengőért és mikor a gép megérkezett, elvitte a festőművésztől, aki visszavonta a megbízást. A gépet elvitte, de a gyárat nem értesítette és a festőművészt perelik a gép áráért. Elvitt egy másik írógépet is és bár nem az ő tulajdona volt, mégis zálogházba helyezte el Budapesten.

Grósz Nagy Miklós, aki letartóztatásban van arra hivatkozott, hogy nem volt szándékában a kár okozás, a Tőkés cégnél **közös haszonra dolgozott és 1000 pengő értékű képet vitt a vállalkozásba és az volt a megállapodás, hogy a nyereség ötven százaléka őt illeti meg.** Az ezer pengő értékű képeit értékesítette és további rendeléseket vett fel, csakhogy jutalékot számithasson. A fényképészüzem tulajdonosa elmondotta, hogy a vádlott nem létező személyektől vett fel rendelést és **hogy a jutalékot megkaphassa a megkötött üzlet után néhány pengőt befizetett, mint a „rendelő" előlegét és igy jutott hozzá az előlegek többszörösét kitevő haszonrészesedéshez.**

Az elnök kérdésére a tanú kijelentette, hogy a vádlottal való elszámolás után úgy véli, hogy károsodás nem érte végeredményében, de nem keresett semmit a közös üzleten.

A bíróság hét hónapi börtönre ítélte el a vádlottat és tárgyalás után visszakísérték a fogházba.

MERANO Szálloda

Budapest, IV., Bécsi-ucca 2.

Központi fütés
Hideg-meleg folyóviz
Pensiórendszer
Igen mérsékelt árak
Olosó havi bérlet

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében.

— **Romániában csak népi típusú kenyeret szabad sütni** csütörtöktől kezdve és forgalomba hozni csak 12 órával a sütés után szabad. Péksütményeket is csak a kisütés után 12 órával lehet eladni.

Mit jelentene ha szakelőadók jönnének professzorok helyett a természettudományi szakra

Szakértő helyről kaptuk a következő sorokat:

Azt jelenti a természettudományi tanszékek elvitele, hogy ezeken a szakokon minden tudományos munka megszűnik, mert **megszűnik a tanszékekkel** kapcsolatos tudományos intézet működése is.

Megszűnik Északkelet-Magyarország növény-földrajzi feldolgozása. Félbemaradnak a magyar mezőgazdaság szempontjaiból is jelentőségteljes vizsgálatok **az ősi háziállatfajokról.** (A mi klimánkat nehezen bíró angol hússertésfajokkal szemben rámutatunk itt a szívós ellenállóképességű szalontai sertásfajtára.)

Nemcsak helyi, de **magasabb állami érdek is kívánja az Északkeleti Kárpátok geológiai kivizsgálását, szén és érctelepek felkutatását, gáz- és olajnyomok megfigyelését,** amiben az ásványtani intézet rövid páréves működése alatt is már szép eredményeket ért el.

A tudományos intézetek megszűnésével **nem lesz könyvtár, nem lesznek folyóiratok,** lehetetlenné válik minden gyakorlati munka **anyagok stb. hiányában.**

Az egyetem eddigi természettudományi szakon levő hallgatói, igaz, úgy, ahogy befejezhetik tanulmányaikat, de milyen tanárképzés lehet az tudományos intézetek nélkül?!

METEOR MOZGÓ MŰSORA:
Pénteken—szombaton 5—7—9 órakor!
A nőnek mindig sikerül
magyar vígjáték!
Vasárnap: Tenger ördögei

A „Filléregylet" kávédélutánja az „Erdélyért" akció javára

Tegnap délután tartotta az Enyingi Török Bálintné Filléregylet kávédélutánját a Szárnyaskerék helyiségében. A délután jövedelmét az „Erdélyért" akció javára ajánlották fel a mult választmányi gyülésen s a jótékony célra való tekintettel rendkívül díszes, nagyszámú előkelő hölgyközönség jelent meg zsúfolásig megtöltve a nagy helyiséget. Nemcsak az evangélikus hölgyek, élükön a Filléregylet vezetőségével, özv. dr **Münnich** Aurélné elnöknővel és dr **Horvay** Róbertné, ügyvezető elnöknővel, **hanem eljöttek a testvér protestáns egyházak hölgyegyesületeinek, valamint a katolikus hölgyeknek képviselői is.**

Az összegyült hölgyhallgatóság nagy figyelmétől kísérve tartotta meg dr **Gyulai Zoltánné,** egyetemi tanár felesége értékes felolvasását az erdélyi népszokásokról. Mint erdélyi, kolozsvári születésű, rendkívül szemléletes, megfigyelésekben gazdag előadásban ismertette szülőföldje magyar népének színes, változatos, pompás népszokásait. Ugyancsak igen részletes, élethű képet festett a székelyek különleges, minden más magyar vidék lakóitól elütő, sajátos szokásairól. A mindvégig érdekes előadás nagy tetszést aratott. Utána **Nagy** József kollégiumi c. igazgató olvasott fel néhány Remenyik verset kitűnő előadásban.

A rövid, de élvezetes műsor után következett a kávé, amely mellé **izletes erdélyi „kürtös kalácsot" szolgáltak fel.** Ezek elfogyasztása után a megjelentek a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradtak együtt.

Esti Magyarország
A legkésőbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Balázsfalván román postások egymillió leit emeltek el a postakocsiról

Balázsfalváról jelentik: Nagyszabású lopás történt a balázsfalvai vasútállomáson, ahol a vasúti postavagonból több mint 1 millió lejt tulajdonítottak el. A vonalon közlekedő személyszerelvény postakocsijából, nem sokkal azután, hogy a vonat az állomásra érkezett, egy vaskazetta eltünt, amelyben 1 millió 12 ezer lejt őriztek. A vakmerő lopásról nyomban értesítették a hatóságokat és néhány napi nyomozás után a tetteseket sikerült kézrekeríteni. Kiderült, hogy a lopást román postai alkalmazottak követték el s a lopott pénzt a balázsfalvai postahivatal egyik lépcsője alatt elrejtették. Mindhármukat letartóztatták, míg a pénzből 1 millió lej hiánytalanul mgkerült.

Carol király kívánságára gyilkolták meg a román csendőrök Codreanut és tizenhárom társát

A tömeggyilkosság minden részlete kiderült

BUKAREST, október 3. Horia Sima, a legionarius mozgalom vezére elrendelte a legionaristákon régebben elkövetett gyilkosság kivizsgálását. A vizsgálatok vezetésével Dumitrescu Borsa lelkészt, régebbi legonistát bízta meg.

Dinulescu csendőrőrnagy kihallgatása után már is sikerre vezetett Dumitrescu fáradozása. Dinulescuról ismeretes, hogy ő vezényelte Codreanu és az ugyanakkor meggyilkolt 13 más vezető legionista kivégzését.

Dinulescu a következőket jelentette ki:

— Egy napon parancsot kaptam, hogy jelenjenek meg Calinescu volt miniszterelnöknél, akinek dolgozószobájában már ott találtam Bengliu tábornokot, a csendőrség főparancsnokát. Calinescu közölte velem, hogy állampolitikai okokból meg kell gyilkolni Codreanut, valamint 13 legfontosabb munkatársát és közölték vele, hogy ez a király kívánsága is. Bengliu tábornok megerősítette ezt az állítást és parancsot adott a gyilkosság végrehajtására.

Dinulescu erre 1938 november 29-én este a Ramnicul Sarat-i fegyházban levő Codreanut és 13 társát egy csendőrgépkocsira rakatta. Minden legionista mögött egy-egy csendőr volt, tehát összesen 14 válogatott legény, mindnyájan románok. November 30-án a hajnali órákban a Bukarestből Ploesti felé vezető országúton Dinulescu őrnagy egy kézilámpával megadta az előre megbeszélt jelt, mire a 14 csendőr mindenike az előtte ülő legionista nyakára szíjat dobott és azt két kézzel addig húzta, amíg az áldozatok életjelt adtak magukról. Hajnali 4 óra körül a kocsi Bukarestbe érkezett és a katonai fegyházul szolgáló Jillava erődbe hajtott. Az erődben már három nappal azelőtt egy hatalmas gödröt ástak. Amikor a kocsi az udvarba érkezett, revolverrel és puskával többször rálőttek a holttestekre, majd a gödörbe dobták azokat. A következő napon a holttesteket ismét kiásták és az erődítményen kívül egy másik gödörbe dobták, húsz üveg kénsavval leöntötték, majd betonréteggel takarták le és csak azután hánytak rá földet. A csendőrőrmesterek fejenként 20 ezer leit kaptak, Dinulescu őrnagy pedig állítólag 200 ezer leit kapott. (MTI.)

Kolozsvár katonai parancsnoka csökkentette a lakbéreket

A visszatért területen leszorítják a magas árakat — A román gazdáknak több pénzük van, mint a magyaroknak

Kolozsvár, október 3. A vráos katonai parancsnoka Kolozsvár területén a lakbéreket október 1-től kezdve csökkentette. A lakbér az 1940. évi október 1-én fizetett, vagy kikötött lakbér 70 százaléknál nagyobb nem lehet. A csökkentés csak az alapbérre vonatkozik.

A hatóságok minden intézkedést megtettek arra, hogy a visszatért területeken érvényben levő magas árakat az anyaországbeli színvonalra szorítsák vissza. Ebből a célból tervbevették, hogy az anyaországból hozatnak a visszatért területekre különböző árucikkeket és azokat az anyaországbeli alacsony árakon hozzák forgalomba. A tervbevett szállítmányok első tételeként Kolozsvárra érkezett tíz vagon különböző árucikk.

A lei banjegyek beváltása Kolozsvárott befejeződött. Megközelítően pontos adatok szerint **a kolozsvári bankokban mintegy másfél milliárd lei bankjegyet váltottak be.** Míg a szegényebb magyar ember 1000, 1500, illetve 2000 leit váltott be, addig ugyanebbe a néposztályba tartozó román lakos 20—25 ezer, sőt nem ritka esetben 30 ezer leit is hozott beváltásra. **Egy-egy kisebb birtokkal rendelkező magyar kisgazda 20—30 ezer, de legfeljebb 40 ezer leit váltott be, a román kisgazda viszont 70—100 ezer lei készpénzzel rendelkezett, amelyet most beváltásra behozott a kolozsvári bankba.**

Mikor Dragulina román tábornok Debrecenben sirt

Szeptember első napjaiban a magyar-román bizottság egy napig Debrecenben tárgyalt. Erről annakidején hírt adtunk röviden, de akkor nem lehetett minden részletet közölni.

Az immár történelmi eseménnyé vált dologról most a „Magyar Élet Pártértesítője" érdekes részleteket közöl a következőkben:

„A bécsi döntés után a területi átadás körülményeinek megállapítása végett magyar-román delegáció ült össze tárgyalásra, amelynek magyar részről vitéz Náday István altábornagy, román részről pedig Dragulina hadseregtábornok volt a vezetője. A bizottság első ülését Nagyváradon tartotta, ahol a magyar tisztek megjelenése az országszerte ismert megható jeleneteket váltotta ki az ottani magyarokból. A következő napon a trianoni határon, Nagyváradhoz közeleső vámházban folytak a tárgyalások. A magyar delegáció tagjai éjjelre gépkocsin bejöttek Debrecenbe és itt szálltak meg. A bécsi döntés értelmében szeptember 5-én kezdődött meg honvédeinknek a felszabadult terület első sávjába való bevonulása, ami lehetetlenné tette az út szélén épült vámházban a további tárgyalásokat. Ezért a bizottság a megbeszélések színhelyéül Debrecent választotta és itt a Magyar Élet Pártja klubhelyiségét bocsátották a bizottság rendelkezésére.

Szeptember 5-én, csütörtökön reggel a magyar küldöttség néhány tagja előkészítette a klubhelyiség olvasótermét a tárgyalásra. A nagy ovális, piros posztóval bevont asztalon tollakat, színes ceruzákat, kék és piros tintát, az ülőhelyek elé papírost, cigarettát helyeztek el. A klub másik termében előkészítették a bizottságokhoz tartozó különféle szakértők asztalait. A pártszervezet az irodahelyiséget is a bizottság rendelkezésére bocsátotta, mert itt volt a telefon. A magyar bizottság vitéz Náday István altábornaggyal az élén már délelőtt fél 10 órakor lement a hallba, hogy fogadja a román bizottságot. A románok azonban csak negyed 11 órakor érkeztek meg gépkocsikon. A románokat Dragulina hadseregtábornok vezette, magas, jól megtermett, barnaarcú, őszhajú ember. Katonaruhát, csizmát, nagy körgallért viselt, ami elöl az áll alatt lánccal volt összekapcsolva.

A megérkezés után nyomban megkezdődött a tárgyalás. A klubhelyiséghez vezető folyosón, valamint a szálló előtt a rendőrség emberei őrködtek. A tárgyalóterembe időnként mindig más és más szakértőket kértek be. Egy-egy kérdésben kialakult végleges megállapodás után a jegyzőkönyvet azonnal lediktálták és aláírás végett visszavitték. Tizenkét órakor rövid szünet volt és a bizottság tagjai, románok és magyarok debreceni vonatkozású képes levelezőlapokat, a román delegáció tagjai azonkívül magyar szivar- és cigarettakülönlegességeket vásároltak.

A tárgyalás megszakítása után a társaskör előszobájában, amikor a bizottság minden tagja a klubhelyiség szalonjába ment, Dragulina tábornok és egy fiatalabb román tiszt hátramaradtak. A fiatalabb tiszt kezet csókolt Dragulinának, aki a zokogó tisztet mindkét felől arcul csókolta, maga is erősen könnyezett.

A szünetben a románok izgatottan beszélgettek a bukaresti helyzetről, amikor pedig megláttak a klub szalonjában levő rádiót, azonnal odamentek és Bukarestet akarták fogni. Nagy buzgalmukban azonban a hullámhosszváltót elfordították és a készülék így nem működött. Az egyik pincért kérték, hogy állítsa be a gépet, vagy pedig keritsen valakit, aki ért a kezeléséhez. A gép azonban ekkor Bukarestet nem hozta, mert elmaradt a híradás. A szalonban a bizottság tagjai nemzetiségük szerint csoportosultak és csupán a küldöttség két vezetője tárgyalt egymással. Félórás szünet után ismét folytatták a tárgyalást, amit négy órakor fejeztek be. Pártunk debreceni titkára a románokkal távozáskor **a társaskör vendégkönyvét akarta aláíratni, de kérését a románok közül csak Dragulina és két másik tiszt teljesítette."**

A visszatért részek katolikus egyházmegyéinek kormányzása

A bécsi döntés alapján visszatért keleti országrész egyházi kormányzása ezidőszerint Márton Áron gyulafehérvári püspök kezében van, aki saját egyházmegyéjén kívül, mint apostoli kormányzó vezette a székükresedésben levő egyesült nagyvárad—szatmári egyházmegyéket is.

A gyulafehérvári püspök káptalanával együtt a vissza nem tért területen maradt és a magyarrészi kormányzás tekintetében a következőket rendelte: Az erdélyi egyházmegye magyarrészi kormányzásával mint püspöki helynököt Sándor Imre kanonokot bízta meg. A nagyváradi egyházmegyébe apostoli kormányzói helynökül Schiffert Béla kanonokot, a szatmáriba pedig Szabó István nagyprépostot küldötte addig az időpontig, amíg a római szentszék végleges intézkedéseket nem tesz.

Dr MILLEKER REZSŐNÉ búcsúztatása

A Szociális Misszió Társulat tegnap délután az Angol Királynő nagytermében meleg búcsúztatást rendezett a Debrecenből elköltöző társelnöknője dr Milleker Rezsőné tiszteletére. Dr Milleker Rezső, a debreceni egyetem kiváló tanára személy szerint nem válik meg Debrecentől, illetve a debreceni egyetemtől, miután azonban többirányú más elfoglaltsága Budapesthez köti, idejét megosztja Debrecen és Budapest között, családja ellenben végleg a fővárosba költözik.

Milleker Rezsőné, mint társelnökné a Szociális Misszió Társulat életében rendkívül tevékeny szerepet vitt. Nagy szeretetnek és megbecsülésnek örvendett s ez mutatkozott meg a tegnapi búcsúdélutánon is, amelyet **Kazinczy** Gáborné rendezett nagy figyelemmel. Megjelent a debreceni úri társadalom színe-java. Minden nőegylet képviselve volt. A debreceni egyetemi tanárok feleségei is megjelentek csaknem teljes számban.

Dr **Lindenberger** János, apostoli kormányzó szép beszédben búcsúztatta dr Milleker Rezsőnét kiemelve érdemeit és nagy karitatív tevékenységét. Dr **Tankó** Béláné tanári asszonyok nevében vett meleg búcsút a távozótól. A megjelentek elhalmozták Milleker Rezsőnét virággal, aki meghatottan mondott köszönetet a szeretet és a tisztelet eme megnyilatkozásaiért.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA szept. 28-án reggel 8 órától október 5-én reggel 8 óráig: „Kígyó", Piac u. 51. Telefon: 30-95. — „Tisza", Péterfia u. 61. Telefon: 24-52. — „Csillag", Árpád tér 1. Telefon: 29-32. — „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17-09. — „Mátyás király", Nyilastelep, Vámospércsi út 16. Telefon: 13.83.

Felhívás vidéki előfizetőinkhez

Kérjük vidéki előfizetőinket, hogy a lapunkhoz mellékelt postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával szíveskedjenek az esedékes, esetleg elmaradt előfizetési díjakat a hó első napjaiban beküldeni. Nagyon sajnálnánk, de ha az esedékesség hónapjának 10-éig a díj nem érkezne be, úgy lapunk küldését kénytelenek volnánk beszüntetni.

DEBRECZEN kiadóhivatala.

ŐSSZEL

Foszladozó, bomladozó sok-sok sárga rózsa!
Tivételek van tele a fakuló nagy róna.
Másképpen szól a madár is tavasszal,
vagy nyáron,
Sötét felhő, zúgó vihar vonul el a tájon.

A reménység színes fája foszlik,
csöndben lehull!
Mindenfele, merre járok, szomorúság az úr!
Sóhajtásom elhallatszik babám ablakáig.
Hadd tudja meg, hogy nem élek nélküle sokáig.

PAPP SZETA.

x A Német Gyermekotthonban Batthyányi u. 16. megkezdődött a német oktatás óvodás és iskolás gyermekeknek, felnőtteknek.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Dr Székely Győző igazgató Debrecenbe helyezése. A földmívelésügyi miniszter vitéz dr Székely Győző m. kir. középfokú gazdasági tanintézeti igazgatót Budapestről áthelyezte Debrecenbe és megbízta itteni m. kir. középfokú gazdasági tanintézet igazgató teendőinek ellátásával.

— Erdélyért. Trojján Ferencné úrnő tíz pengőt küldött be szerkesztőségünkbe az Erdélyért akcióra. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— A visszatért erdélyi részeken hét iparfelügyelőséget szerveznek, hogy a románok alatt elnyomott magyar ipart minél előbb talpra állítani tudják. A visszatért erdélyi részeken befejezik a félbemaradt középítkezéseket. A román megszállás alatt maradó magyarok vezetője Gyárfás Elemér és a vezetőség székhelye Gyulafehérvár.

— Október 6. után is a jelenlegi MÁV-menetrend marad érvényben. A MÁV vonalain is a jelenlegi menetrend marad érvényben a további intézkedésig, október 6-tól. Egyben közli a MÁV, hogy a keletmagyarországi és erdélyi vonalak menetrendje külön füzetben, előreláthatólag október 15-re kerül kiadásra.

— Letartóztatták azt a háztulajdonost, aki többgyermekes családnak nem adta ki üres lakását Nápolyban. A háztulajdonos a meglévő lakóitól is garanciát kért, hogy nem lesz a házban gyermek.

— Pozsonyban zsidó központot állítottak fel és a tót belügyminiszter szerint a zsidónak tekintendők részére ez a szerv lesz az egyedüli érdekvédelmi testület. Minden más zsidó szervezkedést betiltottak.

A Szajna egyik hídja angol és francia menekülőkkel együtt annakidején a levegőbe repült. — Most eltakarítják a romokat.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Elkészítették Belgiumban a háború okozta károkról a kimutatást. A nagyobb gyárak közül 352 pusztult el, a hidak és erőműtelepek sorából 1400 semmisült meg. A gyártelepek közül 839 súlyosan megrongálódott. A háború pusztítást okozott 2506 városban és községben.

— A Romániában visszamaradt magyarság vezére Gyárfás Elemér lesz. Mellette, mint elnök mellett, öttagú elnöki tanács működik, amelynek Márton Áron püspök, gróf Bethlen Bálint, Jakabffy Elemér, gróf Haller István és Szász Pál a tagjai. A magyar kisebbségnek Gyulafehérvár a székhelye.

— Szabadságos katona balesete. A győrszabadhegyi állomáson súlyos szerencsétlenség történt. Kiss Gyula szabadságos katona, aki most tért vissza Erdélyből, a még mozgó vonatról leugrott, hogy előbb térjen haza övéihez. Megcsúszott és oly szerencsétlenül került a kerekek alá, hogy azok mindkét karját összeroncsolták. A kórházba vitték.

— Dél-Amerikában teljes napfogyatkozás volt jól láthatták egész Dél-Amerikában. A ritka természeti tűnményt sok tudós figyelte.

— Nagyszalontára nap-nap után érkeznek román menekültek. Legtöbbjük a petrozsényi szénbányában dolgozott s amikor meghallotta, hogy szülőföldje Magyarországhoz került, családostól felkerekedett és otthagyta a román uralom alatt maradt részt. A menekültek alig egy-két szót beszélnek magyarul, román anyanyelvűek, görögkeleti, vagy görögkatolikus vallásúak. A bányamunkások elmesélték, hogy heti 330 lei fizetés helyett csak 65 leit kaptak kézhez, a többit visszatartotta magának a munkavezető. A magyar csendőrségen ebédet adnak a menekülteknek, azután ingyen jeggyel hazautaztatják őket szülőföldjükre.

x Nyolc végzett növendékét helyezte el szeptemberben a Naményi-iskola. Uj gyorsíró-gépírótanfolyamra beiratkozhat, Batthyány u. 1.

— A luxemburgi nagyhercegnő Amerikába repül. Sarolta luxemburgi nagyhercegnő — jelenti a Panamerican Airways légiforgalmi társaság — pénteken légiúton megérkezik az Egyesült Államokba. Mint ismeretes, férje, Félix herceg és hat gyermekük már júliusban megérkezett Amerikába egy amerikai cirkáló fedélzetén.

— Az Angliában uralkodó papírhiány következtében a lapok papírfogyasztását ismét korlátozták. Az oldalszám már alig csökkenthető, elhatározták tehát, hogy a lapok példányszámát csökkentik. A Manchester Guardian nagy vasárnapi kiadását már csak az előfizetőknek adja.

— Szeged 15 ezer pengőt ad az erdélyi akcióra. Szeged törvényhatósági közgyűlése szerdán délután tartotta ülését, amelyen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a kormányzóné „Erdélyért" akciójára 15.000 pengő adományoz a város.

— Anyát és 4 éves gyermeket gázolt az autó. A budapesti fővárosi gondatlanságból okozott kétrendbeli súlyos testisértés címén letartóztatták Tömpe Károly cipészt. Tömpe két nappal ezelőtt a József körút irányából a Népszínház utcába hajtott be autójával és elgázolta Gátos Dezső magántisztviselő 26 éves feleségét és Tibor nevű négyéves fiát, akit a fiatal úriasszony a karjánál fogva vezetett. Mindkettőjüket igen súlyos állapotban vitték a mentők a Park-szanatóriumba.

— Tizenkét év előtti gyilkosság miatt letartóztattak egy házaspárt. A gyilkosság áldozata Varga Ferenc szegedi gazda, akinek sírjában és holttestében az exhumálás alkalmával nagymennyiségű arzént találtak. Annakidején eljárás indult az elhunyt gazda fia, Varga István és annak felesége ellen, de bizonyítékok hiánya miatt felmentették őket. Később Varga István elvált a feleségétől, az asszony Budapestre költözött és itt többek előtt elmondotta, hogy apósát ők ölték meg. Most mindkettőjüket újra őrizetbe vették.

— Felülvizsgálják a román királyi udvartartás pénzkezelését. Bukarestből jelentik: Mares földművelésügyi miniszter Giosanu Grigoret, a Román Nemzeti Bank könyvelési osztályának főnökét megbízta a királyi udvartartás pénzkezelésének felülvizsgálásával.

— Új Lindbergh bébi. Newyorkból jelentik, hogy Lindbergh feleségének leánygyermeke született. Lindbergh első gyermekét — mint emlékezetes — gyermekrablók elrabolták és megölték. Az eset akkor világszerte szenzációt keltett.

— A Budapesti Orvosok Szövetsége közgyűlést tartott, melyen rámutattak arra, hogy a magyar orvosi kar sorsának jobbrafordulását az újonnan alkotandó szociális biztosítási törvénytől várja. A magyar orvosi rendet a magyar közegészségügy érdekében meg kell állítani a zuhanás lejtőjén. Örömmel vették tudomásul, hogy a közalkalmazásban lévő orvosoknak katonai szolgálatuk idejére kiadják a polgári fizetésüket és hasonlóan járnak el az OTI és MABI orvosokkal szemben is.

— Szeptemberben is drágult az élet és a kimutatások szerint az élelmiszerek, ruházati és fűtőanyagokban a drágulás összege megfelel a 0.87 százaléknak.

— Az idén csak kétmillió hektoliter bor várható bizakodó számítás szerint. Tavaly 4.5 millió hektoliter volt a bortermés. Az idei termés nem fedezi a belső fogyasztást sem.

— Játékközben lecsett kocsijáról Páll Mariska 3 éves gyermek. Páll Sándor vendéglős gyermeke a Piac u. 29. szám alatt levő söröző udvarán. A kislány szemöldöke felett a bőr kirepedt s erősen vérző sebét a mentők kötözték be.

x Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozni még lehet az összes fő- és melléktanszakokra, továbbá a zenei előkészítőbe (ovoda). Bővebb felvilágosítás kapható naponta délelőtt 9—1-ig és délután 3—5-ig Vár u. 1.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Együtt mulatott Debrecenben Kádár Gyula fiatal munkás Lőrinez Sándorral, akinek ellopta a kabátját és leadta. Kádárnak az anyja megtudta, hogy fia mit cselekedett, visszavásárolta a kabátot és átadta a károsultnak. A bűnügy azért megindult Kádár ellen, mert a feljelentést megtette Lőrinczi. A debreceni törvényszéken elítélték Kádárt egy hónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— A debreceni törvényszéken csütörtökön délelőtt vonták kérdőre Hudák Sándor napszámost, aki Koczkás Antaltól ellopott egy télikabátot és egy nadrágot. Hudák, nem tagadta a lopást, elmondotta, hogy munkát keresni jött be vidékről Debrecenbe és látta, hogy a Czeizing telepen lévő házban nincs senki, bemászott a kerítésen úgy szedte össze a ruhákat és értékesítette a városban. Nagyon éhes volt és a végső nyomor kényszerítette a bűnre. Hudákot a sátoraljaújhelyi fogházból kísérték a debreceni tárgyalásra. Lopásért már volt büntetve és héthónapi börtönbüntetését tölti jelenleg is. A bíró öt hónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős. A károsult csak azt kifogásolta, hogy a vádlott őt, a szegény embert lopta meg.

— Háromezer köbméter fát vitt el a Tisza Körösmezőről jelentik: A Tisza medrében tárolt és úgynevezett „gereblyével" elzárt 3000 köbméter fenyő papírfát elsodort az áradat. Ilyen eset tavasszal is volt már s akkor a Tisza sodra a fát román oldalon vetette ki. Ez az eset most nem ismétlődhetett meg, mert magyar lett azóta a Tisza másik partja.

— A német zsidótörvény a megszállt francia területen. A franciaországi német megszállás alatt lévő területeken azonnali hatállyal életbeléptették a német zsidótörvényt. Éppen ezért a megszállt területen működő francia hatóságok felszólítottak rádióközleményben minden olyan francia állampolgárt az azonnali jelentkezésre, akinek legalább két nagyszülője zsidó származású. A rádióközlemény azzal indokolja ezt a villámrendelkezést, hogy a francia hatóságok eddig a kérdés elintézését halogatták és tovább már várni nem lehetett. E rendelettel kapcsolatos intézkedések következtében lefoglalják mindama megszállt területen lévő zsidó vagyonokat is, melyeknek gazdái a meg nem szállt francia országrészbe, vagy pedig külföldre menekültek.

x Schaff Margit tánciskolájában, „Szárnyaskerék", Hunyadi 9. új tánctanfolyamra ma még lehet beiratkozni.

— Az idei Protestáns Napokat október 30-án és 31-én Erdély visszatérésének és a Vizsolyi biblia 350 éves évfordulójának jegyében rendezik. Az ünnepségek már okt. 27-én megkezdődnek, dr Raffay Sándor evangélikus püspök rádióprédikációjával, majd okt. 29-én este félhatkor a Protestáns Napok nagy rádióelőadását tartja dr Makkai Sándor volt erdélyi református püspök, egyetemi tanár „Mit jelent Vizsolyi a magyar kultúrában" címmel. A Pesti Vigadóban megtartandó protestáns emlékünnepélyen az ünnepi emlékbeszédet dr Tavaszi Sándor kolozsvári theologiai tanár, református püspökhelyettes mondja. A Városi Színházban rendezendő protestáns irodalmi és művészeti esten a bevezető beszédet dr Ravasz László ref. püspök mondja. A vidékről felutazó résztvevők 50 százalékos vasúti kedvezménnyel utazhatnak az Országos Protestáns Napokra.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Október 4-én, pénteken este: **Tokaji aszú.** B) bérlet.

Október 5-én, szombaton este: **Tokaji aszú.**

Az esti előadások 8, a délutáni előadások 4 órakor kezdődnek.

TOKAJI ASSZU

Ünnepi külsőségek között nyílt meg az idei színiszezon

Tegnap este zsúfolt ház előtt nyitott a Csokonai-színház **Ihász Aladár** társulatának első előadása alkalmából. Az ünnepi estét a Himnusz vezette be, majd **Ihász Aladár** igazgató mondott beszédet. Ünnepi beszédében megemlékezett a debreceni másfélszáz esztendős színházi történelmi dicső multról és arról a hősi munkáról és nemzeti értékről, melyet ennek a városnak színháza kifejtett és amit a debreceni társadalom mindig felkarolt. **Petur Ilka** Kulinyi Ernő „Erdély" című versét adta elő mély átérzéssel, drámai előadásban. **Sándor Anna** és **Dalmady Géza,** majd az egész társulat együttese énekelte el „Atmegyek a Királyhágón" dalt a közönség lelkes tapsai között.

Az ünnepi bevezetés után megkezdődött az előadás. Szilágyi László és Eisemann Mihály háromfelvonásos operettjét, a **Tokaji aszút** adta elő az Ihász-társulat **Delly Ferenc** pompás rendezésében és színház kitünő kiállításában

A darab meséje nem mindennapi, de nem is lépi túl az operett méreteit. Az összes sikeres receptek szerepelnek, de legalább újabb és újabb tálalásban, hogy mindvégig bonyodalmas, érdekes, fordulatos és felette mulatságos. Hernádi Herwert János muzsikája nem igényes, de egyik-másik részletében igen fülbemászó, egészében tetszetős.

Az előadás valóban parádés, pergő és sikerekben gazdag volt.

Antal Erzsi Fedák Sári híres szerepét játszotta és mindjárt megállapíthatjuk, hogy nagyszerü színésznő, kitünő ábrázoló művész. Intelligens, okos, ügyes játéka egyszerre meghódította a debreceni közönséget. **Petur Ilka** inkább drámai vénájú, bár ez a mostani félig szenvedő alakítás, a szerelmében fájdalmasan elvonuló, majd teljes örömében kiviruló leányasszony alakjában kitünő sikerrel mutatkozott be. Végtelenül ügyes pöttömgyerek **Várady Anci. Szalma Sándor** régi ismerősünk, akit meleg szeretettel üdvözölt a színház közönsége. Igen jó alakítást nyújtott **Deák Ferenc, Mihályi Vilcsi** komikai készsége nagyszerüen érvényesülhetett a rövid szerepében is. **Madaras Vilma** ugri-bugri inkább kitanult, mint bakfis leánya ügyes volt. **Delly Ferenc** ragyogó figurát kreált Devernyák bátortalan tót legényéből, egyik legerősebb alakítása volt a darabnak. **Bagossy Márla** jó színésznő, egészen bizonyos, hogy sok kellemes meglepetést hoz még művészetével. **Dobay Bella, Illés Anna, Garamszegi Károly** és a pompás, ragyogó ötletekben gazdag **Antalffy József,** régi kedves ismerősünk **Hlatky László. Csonka Antal, Agárdy Gábor, Kárpáti Zoltán, Olasz Lajos, Ábrahám Antal** és **Pataki Klári** egészítették ki az együttest, mely elindította a sikeresnek igérkező idei színházi szezont.

Igen jó előadás, jó színészek és a közönség se volt hálátlan, mert sok ismétlést teremtett lelkes tapsával, sőt megérdemelten vastapsot is kaptak a nagyszerü szereplők **sz. r. i.**

Színházi iroda jelentése:

Pénteken este kerül másodszor színre a csütörtöki bemutató díszelőadáson óriási sikert aratott **Tokaji aszú** című operettujdonság. A Tokaji aszú szombaton este, vasárnap délután rendes helyárakkal és vasárnap este kerül színre a Csokonai-színházban. Hétfőn este filléres helyárakkal a tavaly nagy sikerrel játszott „Tisztességes Anna" kerül színre teljesen új szereposztásban. Kedden és szerdán este ismét a **Tokaji aszú** van a színház müsorán.

A színiszezon idejére planinót bérelne az igazgatóság. Aki hajlandó planinót bérbeadni, kéretik, hogy jelentse be a színház igazgatóságának.

SZÍNES FILMKOCKÁK

Az Ihász-társulat egycsapásra meghódította a debreceni közönséget a **Tokaji aszú**-val, mely en-suit közel egy hétig marad müsoron. Utána a **Cigányszerelem** reprize, aztán egy ősbemutató, Martos—Vincze: **Páris királynője** című operettje és az utóbbi időben oly nagy port felvert Harsányi Zsolt—Zágon darab, **a XIV. Renée** kerül bemutatásra. Közben néhány prózai ujdonságot is hoz az Ihász-társulat, **az ifjúság részére** pedig felújítja a **Heidelbergi diákélet** és **Tündérlak Magyarhonban** darabokat.

Reményi Lili súlyos beteg. A debreceni színház volt primadonnáját súlyos állapotban szállították egyik fővárosi szanatóriumba.

Erdélyi földben akart pihenni..

Désre visszatért pénzügyi tanácsos tragikus halála.

Désről keltezett gyászjelentést hozott a posta: Szolnok-Doboka vármegye katonai parancsnokságának tisztikara és polgári tisztviselői kara tudatja a gyászjelentésben, hogy a parancsnoksághoz pénzügyi előadóul beosztott dr. Bagossy Károly pénzügyi tanácsos **„hazánk szolgálatában, hiven végzett kötelességének teljesítése közben, Désen, az ősi rögön, ahol a magyar állam szolgálatában férfikorának legszebb éveit töltötte rövid szenvedés után váratlanul elhunyt."**

Bagossy tanácsos az erdélyi bevonulás előtt a II. kerületi adófelügyelőségnél helyettes főnöki rangban teljesített szolgálatot. Amikor Erdély felszabadult, a hivatalos felszólítás alapján az ötvenkilencéves Bagossy volt az első, aki erdélyi szolgálatra jelentkezett. Évek óta mindig mondogatta, hogy „Erdély visszatér!" és ilyenkor hozzá szokta tenni: „Én ott fogok pihenni a felszabadult erdélyi földben!" Három héttel ezelőtt boldogan távozott el Budapestről. Désen gyomorvérzést, majd béltrombózist kapott, anyósa dési házában ápolták, ahol néhány nap alatt utólérte a halál.

A nyolcvankétszemélyes tank

Marosvásárhelyre bevonultak a honvédek s velük a magyar tankok is. A népek igen nézték, csak egy öreg székely állt csöndesen a nagy lelkesedés közepette. Azt mondja néki valaki:

— Hát nem tetszenek ezek a szép nagy tankok? Némelyikben hat-nyolc ember is van?

Hallgat az öreg, azután lassan megszólal:

— Az olájoknak vót ajik is, amelyik nyolcvankét személyes vót.

— Ugyan már, hogy lett volna — háborodnak föl körülötte.

— Már pedig úgy vagyon: **Kettő ült a tankon, nyolcvan meg taszigálta!**

— A bukaresti minisztertanács elrendelte, hogy zsidó ügyvédek csak zsidó felek ügyeit képviselhetik. Valamennyi miniszteriumból, állami és nem állami hivatalból eltávolítják a zsidó ügyvédeket, helyükre keresztényeket neveznek ki.

— A „Ferenc József" keserűvíz régóta kitünően bevált háziszer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja **és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!**

— „Kellemes" légi riadó. Londonban elrendelték, hogy „kellemesebbé" kell tenni az éjszakai légi riadók hosszú óráit. A légvédelmi óvóhelyek közelében 200 kis kávéház egész éjszaka nyitva lesz, hogy kávéhoz vagy teához juthasson a közönség.

— 150 millió ember a német fegyverek védelme alatt. A Berliner Börsenzeitung írja, hogy ma már több mint másfélmillió négyzetkilométernyi terület és közel 150 millió ember él a német fegyverek védelme alatt.

— Jean Zay a katonai bíróság előtt Jean Zay volt francia közoktatásügyi minisztert azzal vádolják, hogy az ellenség elől megszökött. A katonai bíróság pénteken tárgyalta az ügyét.

— Mindazok, akik 1939—40 tanév végén a visszacsatolt területen tett érettségi vizsgákon megbuktak, október második felében javítóvizsgát tehetnek. A vizsgáztató bizottság székhelyét későbbi időpontban közlik. A vizsgát a magyar érettségi szabály szerint kell letenni.

— A jugoszláv belügyminiszter rendeleti úton feloszlatta a jugoszláv emigráns egyesületek szövetségét, még pedig az Istria, Triest és Gorica egyesületeket, valamint az összes más hasonló egyesületeket. A szövetség és az egyesületek iratait elkobozták.

— Knickerbocker is elhagyta Londont. London a német bombázások következtében annyira elviselhetetlenné vált, **hogy elhatároztam Amerikába való visszatérésemet — mondotta Knickerbocker a sajtó képviselőinek, miután partraszállt Newyorkban.**

— Mintafalut épit a Hangya. Ohid községben a Hangya épülettömböt épített, amelyben nemcsak üzlethelyiségek, de ióléti intézmények is lesznek

„A világ legszebb nője" kedvéért elsikkasztotta megbizója 590 pengőjét

Jankovich Jenő tanácselnök elé került **Klein** Herman munkás, akit megbizója **Selmanovics** Lipót újfehértói kereskedő bízott meg azzal, hogy vegyen át a részére 600 pengőt egyik ügyfelétől. Klein csak 590 pengőt kapott kezébe. Megbízója visszaküldte a pénzt azzal, hogy nem fogadja el, csak a teljes összeg kell. Klein zsebében az 590 pengővel mulatozni kezdett az egyik debreceni vendéglőben, ahol megismerkedett **Hódosi Lidia pincérleánnyal. Ugy találta, hogy a pincérleány a világ legszebb nője és azonnal házasságot igért neki.** Kivitte auton a leány Nagylétára a Hódosi családhoz, vett két disznót, az egyiket leendő apósnak ajándékozta, a másikat leölette és nagy mulatozást rendezett. Azt beszélte, hogy lovakat adott el azér van annyi pénze. A tárgyaláson beismerő vallomást tett Klein Herman és a következőket mondotta:

— A bíróság vegye tekintetbe, hogy a világ legszebb nőjével kerültem ismeretségbe és elveszitettem a fejem!

A bíróság nm mérlegelte ezt a vallomást, mint enyhítő körülményt és négy hónapi fogházra ítélte el Klein Hermant sikkasztás miatt.

Vakmerő betörés Nyiregyházán

Nagyszabású betörés történt Nyíregyházán. Tegnap reggel jelentették a nyíregyházi rendőrkapitányság bünügyi osztályának, hogy a Desseffy-tér 18. szám alatt betörés történt. Detektívek siettek a helyszínre s azonnal megkezdtk a nyomozást.

A Dessewffy-tér 18. szám alatt lakik Weisz Béla földbirtokos. A háztulajdonos az utóbbi hetekben nem tartózkodott a lakásban, nyirgyulaji birtokán volt. Tegnap reggel érkezett haza és nagy megdöbenéssel látta, hogy a lakásban betörők jártak, mindent feldultak, a fiókokat kiürítették, a berendezést összedobálták, a szekrények tartalmát a földre szórták.

A nyomozás megállapította, hogy a betörők a ház uccai vasajtaját álkulccsal nyitották ki s az udvarban, az egyik szoba ablaküvegjét üvegvágóval kiemelték, ezen keresztül jutottak az előszobába. Az előszobából vezető lakószoba lakatját leverték s így bejutottak az egész lakásba.

A szekrények tartalmát a földre hányták, a fiókokat feltörték és a tartalmát kiszórták. Megtalálták a földbirtokos ezüst készletteit. 200 darabból álló ezüst kávés, teás, tortás stb., evőkészlett vittek el 2500 pengő értékben. Pontosan nem is lehet megállapítani, hogy mi hiányzik a lakásból, mert a földbirtokos felesége betegen fekszik Debrecenben a klinikán s csak ő tudná megmondani, hogy milyen ezüstkészleteik voltak. Az bizonyos, hogy egész tömeg ruhaneműt elvittek a betörők.

GYÁSZROVAT

Id. Szűcs Lajos csizmadiamester 88. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető 2/a. számú ravatalozójából. Lakás: Honvéd u. 71. Temetését Bartha vállalata végzi.

Id. Sáfrány Sándor temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető ravatalozójából. Lakás: Kemény Zsigmond u. 13. Gebauer cég rendezi.

Schönperger Elemérné 38 éves temetése ma délután 3 órakor lesz az alagsorban történő beszentelés után Csurka temetkezés rendezésében.

Értesítés. Tisztelettel tudatjuk a barátokat, ismerősöket, iparostársakat, hogy néhai **Róth Izsák** bádogosmester temetése e hó 4-én délután 3 órakor az izraelita temető halottasházából helyezzük örök nyugalomra. A gyászoló család.

ifj. Tolvaj Istvánné
Csóka Erzsébet

28 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 2 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozóteremből ref. szertartással. Lakás: Péczeli u. 8. Pusztai temetkezési intézet.

A visszatért részekre való utazás szabályai

Számtalan érdeklődés érkezett az utóbbi napokban szerkesztőségünkbe az Erdélybe utazás szabályai felől. Az érdeklődésre közölhetjük, hogy ma is az egy hónappal ezelőtt kiadott belügyminiszteri rendelet van érvényben. A rendelet szerint Magyarország mostani területéről a katonai igazgatás alatt álló területre polgári egyénnek általában csak utazási igazolvánnyal szabad utaznia. Az igazolvány kiadását a lakóhely szerint illetékes elsőfokú rendőrhatóeágnál írásban vagy személyesen kell kérni. A kérvényhez a folyamodó 6x9 cm nagyságú, felragasztásra alkalmas arcképet is mellékelni kell. A rendőrhatóság csak olyan arcképet fogadhat el, amelynek hátlapjára az arcképen ábrázolt egyén nevét, születési helyét és idejét, vallását, **foglalkozását és lakását** az illetékes rendőrszoba parancsnoka vagy a községi vezető jegyző rávezeti és azok valódiságát aláírásával és hivatalos pecsétell igazolja. Aki személyazonosságának igazolására alkalmas fényképes igazolvánnyal (igazolójegy, kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító érvényes igazolvány stb.) rendelkezik, annak külön fényképet nem kell benyujtania. A kérvénynek tartalmaznia kell **folyamodó nevét, születési helyét és évét, vallását, foglalkozását, lakóhelyét (pontos címét), valamint névszerint fel kell sorolni az esetleg vele utazó** 12 éven aluli gyermekek nevét és korát. Utazási igazolvány csak nemzethűségi, erkölcsi és közrendészeti szempontból kifogás alá nem eső egyén részére állítható ki. A személyre szóló és másra át nem ruházható igazolványt a rendőrhatóság, **díj- és illetékmentesen állítja ki.**

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Lukács Andor végrehajtató javára debreceni lakos vh. szenvedő ellen 181.85 P tőke, ennek járulékai behajtása végett mindazon végrehajtatók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek, Debrecenben, Csapó ucca 33—35. számú háznál **1940 október 4-én délután 1 órakor** 1226 pengőre becsült ingók, ú. m. füszerüzleti berendezési tárgyak, nationalkassza, áru stb. bírói árverésen a legtöbbet igérőnek, esetleg becsáron alul is, eladatnak. Debrecen, 1940. évi szept. hó 13. napján **Rákóczy László** kir. bír. végrehajtó.

— Nagy Sándor szobrot kap Edesszában. Nagy Sándornak szobrot állítanak Edessában. Ez a város annakidején Karanos néven Macedónia első fővárosa volt.

— **Fával bezúzta a fejét** Terebesi Lajos 15 éves fiú, Böszörményi út 10. szám alatti lakosnak egy 15 éves társa a Hatvan és Pesti ucca sarkán. Terebesi az ütéstől csontig hatoló, repesztett sebet szenvedett. A mentők a sebészei klinikára szállították.

— **Az I. lelkészképesítő vizsgák ma délben nyernek befejezést.** A vizsgázók okleveleit délután osztják ki s ugyanakkor ünnepélyesen kibocsátják az új lelkipásztorokat.

Közgazdaság

Nádeladás

Felhívom az érdeklődők figyelmét, hogy Debrecen sz. kir. város szennyvíztisztító telepén mintegy 300 kéve nád kerül nyilvános árverésen eladásra.

Az árverés folyó évi október hó 9-én szerdán délelőtt 10 órakor a helyszínen, a Lovászzugban lesz megtartva. Közelebbi felvilágosítás Miszti Lajos szennyvíztelepi felügyelőnél nyerhető.

Gazdasági Tanácsnok.

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.40, rozs 19.40, 65 vagy 66 kg-os takarmányárpa 20.70, kiváló sörárpa 26.35, zab 21.50, finom búzakorpa 17—17.20, 78 kg-os, egészséges, száraz, rostált búza, ab Debrecen: 22.05. A burgonyaárak változatlanok.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás 478 darab, valamennyit eladták. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás volt 451 darab. Árak: szedett sertés, silány minőségü 126, öreg sertés, elsőrendü 129—132, másodrendü 126, angol tökesertés 136, angol sonkasertés 136, exportzsir 190, félsertés szalonnával 180, félsertéshús 180—186, 28 kg-os hátszalonna 185, háj 182, belföldi zsir 190, 20 kg-os hátszalonna 179, zsírszalonna 182. A vásár irányzata változatlan volt.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törzsgulyájából **több létszámfeletti meddő és fias tehén,** koros és fiatalabb bika kerül eladásra a folyó évi október hó 7-én délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren tartandó országos vásáron.

Polgármester.

SPORT

Válogatott mérkőzések napja

Vasárnap válogatott mérkőzések kerülnek lejátszásra az egész országban. Budapesten a magyar válogatott Németország csapatával játszik. Nagyrészben marad a mult héten a jugoszlávok ellen gyengén szerepelt válogatott csapat, mindössze a jobbösszekötő és középcsatár posztja kérdéses. Sok függ attól, hogy dr Sárosi, akinek kezén könnyebb mütétet hajtottak végre, rendbe jön-e vasárnapig. Ha játszhat, akkor egyik poszt ezek közül is be van töltve. Ellenkező esetben a támadósor két helyén Finta, Bodola, Spielmann jönnek számításba. Végleges összeállítás csak a pénteki edzés után lesz.

Kelet-Magyarország válogatott csapata az eddigiek szerint Keskeny — Csokai, Erdei I. — Kahán, Erdei II., Elek — Dombovári, Drottár, Sidlik, Csancsinov, Hajlik összeállításban utazik szombaton Békéscsabára, ahol a csabai alosztály válogatottjával játszik. Ha Elek nem játszhat, Ignácz vagy Galambosi kerül helyére. Drottár lábán is sérülés van, azonban valószínüleg játszhat. Ha nem játszana, a DVSC Szabója, aki egyetlen tartalék, kerül helyére. Eleket Nagyváradra helyezték át, de minden valószínüség szerint szabadságot kap a mérkőzésre, mely a Szent Korona Kupáért folyik.

Debrecenben az ifjúsági csapatok játszanak 3 órai kezdettel a Stadionban a Szent Korona Kupáért. A Kelet—Békéscsabai alosztály ifjúsági mérkőzés mérkőzés előtt a DVSC vegyes csapata játszik a Fiú Felsőkereskedelmi és Ref. Tanítóképző játékosaiból összeállított KISOK válogatottal. A DVSC-ben játszani fog Vöröss, akit végleg Debrecenbe helyeztek és Kristóf is, aki most már ugyancsak résztvesz minden mérkőzésén a DVSC-nek. Ezenkívül több kiváló próbajátékost próbál ki a DVSC. A mérkőzést olcsó 20, 30 és 50 filléres propagandahelyárakkal rendezik meg. A játékvezető kérdése még bizonytalan, mert eredetileg Farkas Iván vezette volna a mérkőzést, őt azonban a NyTVE—Munkácsi SE mérkőzésre Nyíregyházára delegálták.

A magyar utánpótlás válogatott Nagyváradon játszik vasárnap. A csapat középcsatára Palatinus lesz, összekötői pedig Tihanyi II. és Zsengellér. A Kolozsváron játszó csapatban pedig Bene, a BSzKRT játékosa lesz a középcsatár.

— **Megkötötte már életbiztosítását?**

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Szórakozás jeligére levél van a kiadóhivatalban. 143

ALKALMAZÁST nyer nő

Egy jómunkás hölgyfodrászkisasszony felvételetik. Hermann, Miklós u. 2. 1414

ALKALMAZÁST keres nő

Megbízható özvegy úriasszony azonnali alkalmazást keres könnyebb irodai munka vagy kenyérlerakat, tisztító üzlet, trafik, faraktár, vagy ezekhez hasonló helyen. Cím a kiadóban. 29 vv.

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Reggel 2, délután 3 órai munkára bejárónőt keresek. Péterfia 19. 1409

Bejárónőt vagy bentlakót azonnal felfogadok. Rákóczi ucca 23. Keresztépület. 1406

Bejárón kisleányt gyermek mellé felveszek. — Kelemenné Kassa út 34. 1402

Bejárónő délelőtti órákra, 11—1-ig felvétetik. Magoss György tér 6. Keresztépület balra. 1390

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fűszerüzletbe ügyes fiút tanulónak felveszek. — Kiss, Szent Anna 51. 1415

Szobainast, erös, iskolázott teljes ellátásra felveszek. Kulscár, Magoss György tér 1. 1408

Egy kifutófiú felvétetik Nagy Kálmán főszerüzletében, Csapó u. 73. 1403

AJÁNLAT

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Poloskairtás ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1938 11. 4.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan ucca 2. szám. 225 10. 17.

Paplanokat, pehelyből s vattából, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanos mester, Sas ucca 2. sz. 1984 10 15

Férfi, női, gyermek- és iskolacipők, cserkész- és vadászbakkancsok legolcsóbbna beszerezhetők Ökrös sajátkészitményü raktárából. Sas ucca 1. 1633 10. 8.

Fáy-arckrémes tégelyeket visszavesz az Arany egyszarvú gyógyszertár. Színház mellett. 1857 10. 16

Okmányairól eredetihez hü másolatot készit Berzéki müterme, Piac u. 38. 965 vv.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készit „Elit" szalon, Rákóczi ucca 28. szám. 1516 10. 8.

Legolcsóbban fest, tisztit, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Zománcozott tűzhelyek szakszerü javitása, kiégett kályhák samottozása, kályhaköppeny készitése. Levencsik Csapó ucca 87. sz. 75 10. 15

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

Diplomás masszirozónő vibrációs fogyó s gyógy masszást adok. Pedikür szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Használt bútorait átcserélem modernre. Minden féle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth ucca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Szőrmebundáját, már most készittesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy ucca 2. szám. 1332 10. 5.

Kalapújdonságok nagy választékban érkeztek. Alakitás modell után 1.50-től Arany kalapszalonban, Sas ucca 4. sz. alatt. 1919 10. 15.

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, kölcsönzés, javitás, jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 392 10. 21.

Ciánoztasson bizalommal a Csala ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 10. 5-ig

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Széjjelbontva eladom nagy Talbot személyautó alvázát, karosszériáját, rugózatát, Bosch világitóberendezését, — kürtjét, hütőjét, gumijait stb. Ugyanott 700—800 literes vashordók eladók. Simonffy ucca 57. 1280

ÉLFLMISZER ITAL

„MEGA" borozóban kitünő fajborok 130 fillértől, kisüstönfött pálinkák, frissen csapolt sörök. Dobárnál, Csapó u. 39. 715 10. 24.

Olcsón jó házi ebédet adok a város közepén. Cím a kiadóban. 1411

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Modern háló, félháló, Schöber-ágy, rekamie, garnitúrák, szabóasztal, jégszekrény, székek eladók Kossuth 49. Keresztépület. 1061 1. 19.

KERESLET

Saját költségén az egész ország területén utazó képviselne bármilyen szakmát. — Ajánlatot „Sokoldalú" jeligére a kiadóba kér. 1386

Őskeresztyén aktuális üzlethez finanszirozót keres. Érdeklődést összeg és igény megjelölésével „Agilis" jeligére a kiadóba kérek. 1416

Darált, tárcsát, boronát, hengert veszek. — Nagy Hort gazdaság, Balmazújváros. 1404

Korán reggeli szállitásra napi 10—15 liter teljes tejet keresek. Vígkedvü M. ucca 34. Füszerüzlet. 1394

Elsőéves joghallgató fiamnak úri háznál lakást és teljes ellátást keresek. Cím a kiadóban. 1394

ELVESZETT

Elveszett egy ridikül több fontos irattal, volt még benne 23 pengő, 5 darab cukorjegy, egy petróleumjegy, szegénységi bizonyitvány Éder Józsefné névre. A tíves megtaláló legyen olyan jó beadni Csokonai ucca 32. sz. alá. 1389

PÉNZ

200 pengő kölcsönt megbeszélt kamatra felvenne tisztviselő. Cím a kiadóban. 1391

OKTATÁS

Született német ajánlkozik házhoz társalgásra, óraadásra. Bethlen u. 27. 3. ajtó. 919

Fegyvergyakorlatról — visszatérve, a zongoraoktatást megkezdem. — Akadémiai módszerrel tanitok, vizsgáztatok. Felnőtteknek magyar nóta kurzus. Házhoz is kijárok. Tóth, Poroszlay út 87. 1387

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fütő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Oltott pöszméték magas törzsüek 2—5 évesek, kaphatók Sesztina u. 4. 1040

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 1. 1405

Uccai különbejáratú szépen bútorozott szoba fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Csak kereszténynek. Simonffy ucca 39. 1399

KIADÓ LAKÁS három szobás

Kiadó 3 szobás manzardos, előszobás kerti lakás egyezerötszáz négyszögöl telekkel havi nyolcvanöt pengőért november elsejére. Andrássy út 9/b. 910 vv.

KIADÓ LAKÁS nagy

November 1-re bérbeadó Simonyi út 36. sz. Modern villa. 1238 vv.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Vendéglőnek, borozónak alkalmas nagy üzlethelyiség, hatalmas borpincével, mellékhelyiségekkel kiadó. a Piac és Arany János u. sarkán. Felvilágosítás a házfelügyelőnél. 1968 10. 15.

Jómenetelű hentesüzlet Nyíl ucca 36. szám alatt kiadó. 1412

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik,

eredeti régi ülögarnitúrák és alighasznált irógépek, prizmás látcsövek, nagyobb méretü perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók Ingóságközvetitő ben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Hentesnek alkalmas nús hordó kocsi eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 494 vv

Eladó jókarban levő vas kályha fára, szénre. — Honvédtemető ucca 15. 1401

Irógép, kárpitozott székek, fotelek, kis asztal, kis szekrény, iróasztal olcsón eladó. Arany János 28. Üvegveranda. 1413

Zsiros hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádak állandóan raktáron báró Györffy hordógyártási telepén, Nap ucca 4. szám, új telefon 32-83. sz. 1287 10. 4.

Csapókertben Apponyi ucca 18. szám alatt 300 darab cserép, egy cserépkályha, káposztáskád, egy keményfa oszlop olcsón eladó. 1392

ELADÓ HÁZ

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos cime a kiadóban. 2+

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögöles, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos: cime a kiadóban. 8+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Tégláskertben újonnan épült 2 szoba, konyhás, spájzos, mellékhelyiséggel, 330 négyszögöl telekkel olcsón eladó. Értekezni Miklós u. 5. sz. Szabóüzlet. 1407

ELADÓ HÁZHELY

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudhat a kiadóban. 5+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágositás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyiló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek négyszögölenként 11 pengős árban eladó. Felvilágositást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet bankpénztára. Kossuth ucca 8. szám alatt. 140+

FÖLDBÉRLET

Honvédtemető 18. háromholdas gyümölcsös lakással és Csörsz u. 7. másfélholdas puszta konyhakerti föld kiadó. 1410

ELADÓ FÖLD

Eladó 10 hold jól beállított szőlő kövesúthoz egy km. Érdeklődni: Szakoly község főjegyzőjénél. 329 10. 19.

ELADÓ ÁLLAT

2 darab hizott sertés eladó. Vörösmarty 3. 141

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY